

Ett bättre alternativ

SVENSKA RIKSDAGSGRUPPENS ALTERNATIVA BUDGET 2018

SFP RKP

SPORRANDE, RÄTTVIS, MED OMSORG

Politik handlar framför allt om värderingar. Det är alltid möjligt att prioritera och välja annorlunda. I vår alternativa budget vill vi visa att det går att föra en ansvarsfull ekonomisk politik också utan massiva och kortsiktiga nedskärningar i utbildning, forskning studiestöd och bistånd. Vi vill också visa att det är möjligt att genomföra nödvändiga reformer såsom en familjepolitisk helhetsreform och slopandet av arvs- och gåvoskatten vid generationsväxlingar genom att omprioritera.

Vår alternativa budget ökar inte upplåningen mer än vad regeringens budgetförslag gör. Det finns alltid alternativ i politiken. Vårt budgetförslag är ett bättre alternativ för Finland.

Anna-Maja Henriksson

Stefan Wallin

SKUGGBUDGETEN 2018 I ETT NÖTSKAL

EN FAMILJEPOLITISK HELHETSREFORM

Vi vill göra det lättare att kombinera familj och arbete, samt minska löne- och pensionskillnaderna mellan kvinnor och män. Samtidigt vill vi förbättra pappornas möjligheter till familjeledigheter och ge fler barn möjlighet att delta i småbarnspedagogiken. Därför föreslår vi en tredelad familjepolitisk helhetsreform som består av en reform av familjeledigheterna enligt 6+6+6 modellen, förkortande av tiden för hemvårdsstöd och för det tredje att varje barn som fyllt tre år har rätt till fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik. Vår reform är inte kostnadsneutral, men den bygger på realistiska uträkningar.

LÖNTAGAREN SKA FÅ MERA I HANDEN

Vi behöver en skattepolitik som ger vanliga löntagare mera i handen. Vi är övertygade om att hushåll med större disponibla inkomster stimulerar ekonomin och ger en mer mångsidig serviceproduktion. Vi anser att det är rätt att sänka skatten på arbete, bara det sker på ett socialt rättvist sätt.

En momshöjning brukar dömas ut som ofördelaktig för låginkomsttagare, pensionärer och studeranden. Vår modell är det inte. I vår modell höjer vi garantipensionen mer än vad regeringen gör, vi sloopar indexfrysningen av folkpensionerna, vi sänker dagvårdsavgifterna och höjer studiestödet till den nivå det var före regeringens nedskärningar.

Beskattningen ska motivera till arbete och företagande. Finlands ekonomi drar bra just nu. Genom vår skatteväxling vill vi stimulera ekonomin ytterligare. Det handlar om en åtgärd som på både kort och lång sikt gynnar vanliga löntagare.

NATIONELLT PROGRAM FÖR MENTAL HÄLSA

Psykiska problem förorsakar mänskligt lidande och miljardkostnader för samhället årligen. Den mentala hälsan har blivit i skymundan i vårdreformen. Vi behöver ett långsiktigt nationellt program för mental hälsa, men också omedelbara satsningar på tidigt ingripande och ett tillräckligt antal psykiatriska sjukvårdare vid hälsocentralerna.

Vi bör fästa uppmärksamhet vid mental hälsa redan vid ett tidigt skede. Mera kunskande behövs bland annat i familjerådgivning

gen, skolorna och bashälsovården för att stöda mental hälsa och identifiera risker. Finland behöver lågröskelmottagningar dit vem som helst kan gå när han eller hon behöver hjälp. I arbetet för mental hälsa är även möjligheten att använda sitt eget modersmål ytterst viktig.

SLOPAD ARVS- OCH GÅVOSKATT FÖR GENERATIONSVÄXLINGAR

Vi föreslår att generationsväxlingar som genomförs i familjeföretag befrias från arvs- och gåvoskatt. De nya arbetsplatserna i Finland skapas framför allt i de små- och medelstora företagen. Många av dem är familjeföretag, där en smidig generationsväxling är en förutsättning för att affärsverksamheten ska fortsätta. En lyckad generationsväxling är således också en sysselsättningsfråga. En av de största utmaningarna vid generationsväxlingarna är beskattningen.

UTBILDNING, KUNNANDE OCH FORSKNING ÄR NYCKELN TILL FRAMGÅNG

Vi anser att en avgiftsfri och kvalitativ utbildning samt en högklassig forskning är nyckeln till Finlands framgång. Vi godkänner inte de massiva nedskärningarna i universitetens och högskolornas anslag, frysningen av universitets- och yrkeshögskoleindexet eller otillräckliga resurser till Business Finlands forskningsanslag. Vi ökar också anslagen för det fria bildningsarbetet och för att trygga kvaliteten samt jämlikheten i grundskolan. Vi vill också trygga den regionala tillgängligheten för andra stadiet yrkesutbildning.

NYA JOBB LEDER TILL BÄTTRE EKONOMI OCH VÄLFÄRD

Endast genom en hållbar tillväxt och en hög sysselsättningsgrad som ger skatteintäkter kan välfärdssamhället garanteras på lång sikt. Regeringens målsättning att skapa 110 000 nya jobb och höja sysselsättningsgraden till 72 procent är rätt. Tyvärr har regeringen inte lyckats kombinera ord och handling. Därför föreslår vi ett sysselsättningspaket med åtgärdsförslag för att förbättra sysselsättningen och sätter samtidigt målsättningen för sysselsättningsgraden högre än regeringen.

HÖGRE GARANTIPENSION OCH INDEXHÖJD FOLKPENSION

Pensionärer med de lägsta inkomsterna är en grupp som vi särskilt beaktar i vår alternativa budget. Regeringen föreslår 15 euro till i månaden på garantipensionen. Vi föreslår ytterligare tio euro, så att garantipensionen totalt höjs med 25 euro per månad nästa år.

Utöver det vill vi förbättra situationen för dem som lever på små pensioner genom att befria folkpensionen från regeringens indexfrysning. Vi vill öka de allmänna anslagen för rehabilitering och höjer även anslaget för rehabiliteringen av våra krigsveteraner.

STARKARE SOCIAL TRYGGHET

Vi vill stärka den sociala tryggheten. Ensamförsörjarfamiljerna hör till de mest utsatta i samhället. Vi vill därför höja barnbidragets ensamförsörjartillägg och slopa kopplingen mellan utkomststødet och ensamförsörjartillägget så att ensamförsörjarnas ekonomiska situation förbättras.

Vi vill också stötta kvinnor som blivit utsatta för sexuellt eller annat våld genom att grunda 18 nya skyddshem och tre våldtäktskriscenter. Vi vill minska risken för utslagning av unga genom att öka anslagen för ungdomsverkstäder och uppsökande ungdomsarbete.

HÖGRE FLYKTINGKVOT OCH ÖKAT UTVECKLINGSBISTÅND

Vi anser att Finland bör bära sitt internationella ansvar. Vi godkänner inte regeringens skamlösa nedskärningar i utvecklingsbiståndet. Därför föreslår vi att biståndsanslagen höjs med 213 miljoner euro. Antalet flyktingar i världen kommer inte att minska, tvärtom. Den humanitära krisen i Syrien och Irak är akut. Därför vill vi också höja flyktingkvoten från 750 till 2500.

KVALITATIV SMÅBARNSPEDAGOGIK OCH JÄMLIK SKOLA

Vi anser att en avgiftsfri utbildning är den bästa garanten för ett jämlikt Finland. Samtidigt vet vi att familjens socioekonomiska ställning har fått en allt större betydelse för skolframgången. Vi vill hejda denna utveckling och ge alla barn lika förutsättningar att klara sig. Därför föreslår vi höjda anslag för att öka jämlikheten inom den grund-

läggande utbildningen. Grunden för barns jämlika förutsättningar skapas redan inom småbarnspedagogiken. Därför föreslår vi också att alla barn ska ha rätt till fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik per dag.

ÅTERSTÄLLD STUDIEPENNING OCH HÖGRE INKOMSTGRÄNSER

Vi anser att alla ska ha samma möjligheter till högskolestudier, oberoende av socioekonomisk bakgrund. Vi godkänner inte regeringens nedskärning i studiestødet. Vi vill återta regeringens nedskärningar och höja studiepenningens belopp tillbaka till den tidigare nivån. Samtidigt vill vi inte att studerande ska bestraffas för att de jobbar. Därför föreslår vi att studiestødets inkomstgränser höjs med 50 procent.

SÅ BALANSERAS VÅR SKUGGBUDGET - DET HANDLAR OM ATT PRIORITERA

Vi föreslår en halvering av regeringens spetsprojekt, eftersom vissa av spetsprojekten mer verkar handla om att trixa med pengar än verkliga satsningar på något nytt. Vi anser också att det ineffektiva energiskattestødet för elintensiva företag och kompensationsstødet för utsläppshandel ska slopas, såsom bland annat VATT rekommenderat, och användas på ett bättre sätt. Vi anser också att staten inte ska finansiera privat ägande och därför vill vi slopa skattefriheten för köp av första bostad. Samtidigt tycker vi att de 140 miljoner euro regeringen har reserverat för krediter och finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet istället ska användas på egentligt utvecklingssamarbete. Vi slopar också regeringens sänkning av bilskatten, vilket beräknas stärka statskassan med 117 miljoner euro.

A photograph of a young child flying a kite. The child, wearing a red t-shirt and dark jeans, stands on a sandy bank, holding a red kite string. A colorful kite with pink, yellow, and black patterns flies in the sky. The background features a calm lake, a line of trees, and a clear blue sky with some clouds. A blue banner with white text is overlaid on the image.

VI VILL STÄRKA DEN SOCIALA TRYGGHETEN

SKATTER OCH AVDRAG

INKOMSTSKATTESÄNKNING OCH NIVÅHÖJNING AV FOLKPENSIONEN, 432 M€

MOMSHÖJNING, 434 M€

SLOPA BILSKATTESÄNKNINGEN, 117 M€

SLOPAD SKATTEFRIHET FÖR FÖRSTA BOSTAD, 95 M€

ARVS- OCH GÄVOSKATTEN VID GENERATIONSVÄXLINGAR, 74 M€

HÖJT HUSHÅLLSAVDRAG, 90 M€

INTÄKTER FRÅN ÅTGÄRDER MOT GRÅ EKONOMI OCH HÖJT HUSHÅLLSAVDRAG, 180 M€

UTBILDNING OCH FORSKNING

SATSA PÅ UNIVERSITETEN, 68,3 M€

ÅTERTA NEDSKÄRNINGEN AV APOTEKSAVGIFTEN, 31,7 M€

SATSA PÅ YRKESHÖGSKOLORNA, 32 M€

STUDIEPENNING OCH BOSTADSTILLÄGG, 77 M€

EN BÄTTRE GRUNDSKOLA FÖR ALLA, 32 M€

SATSA PÅ YRKESUTBILDNINGEN, 20 M€

SATSA PÅ FRITT BILDNINGSARBETE, 5 M€

SATSNINGAR PÅ FORSKNING OCH INNOVATION (BL.A. BUSINESS FINLAND), 44,35 M€

FAMILJEPOLITISK HELHETSREFORM, 252 M€

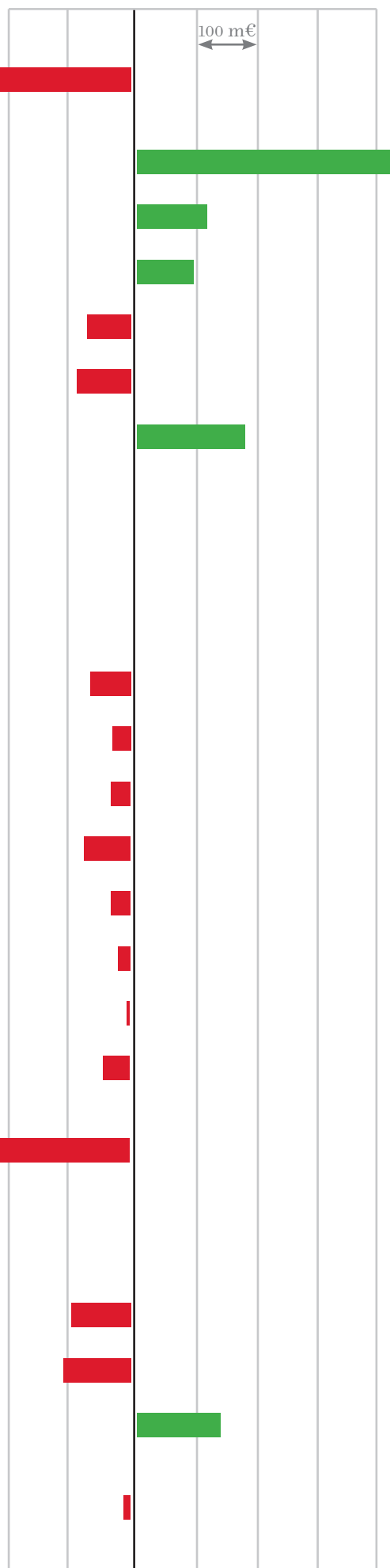
FINLAND I VÄRLDEN

BEVARA BISTÅNDET VIA MEDBORGARORG., 100 M€

BEVARA BISTÅNDET TILL BARN OCH KVINNOR, 113 M€

KREDITER OCH FINANSINVESTERINGAR FÖR UTVECKLINGS-SAMARBETE, 140 M€

HÖJ FLYKTINGKVOTEN TILL 2500, 11,9 M€

SOCIAL TRYGGHET OCH ÄLDREOMSORG

SATSNINGAR PÅ MENTAL HÄLSA, 40 M€

SKOLKURATORER, -PSYKOLOGER OCH
HÄLSOVÅRDARE, 20 M€

STÖD TILL ENSAMFÖRSÖRJARE, 43 M€

HÖJ GARANTIPENSIONEN, 12 M€

ARBETSRELATERAD REHABILITERING, 10 M€

REHABILITERING FÖR ALLA VETERANER, 10 M€

NYA SKYDDSCHEM, 11 M€

CENTER FÖR VÅLDTÄKTSOFFER, 0,9 M€

MAMMALÅDA FÖR ASYLSÖKANDE, 0,04 M€

UPPSÖKANDE UNGDOMSVERKSAMHET, 10 M€

MINDRE BYRÅKRATI, MER INBESPARINGAR

SLOPAT ENERGISKATTESTÖD, 230 €

LÅT UNIVERSITETEN SKÖTA STATSRADETS
FORSKNINGSVERKSAMHET, 7 M€

SLOPAT KOMPENSATIONSSTÖD FÖR
UTSLÄPPSHANDELNS KOSTNADER, 27 M€

STATSBORGEN FÖR STUDIESTÖD, 23 M€

FÖRENKLA LABORATORIEVERKSAMHETEN, 10 M€

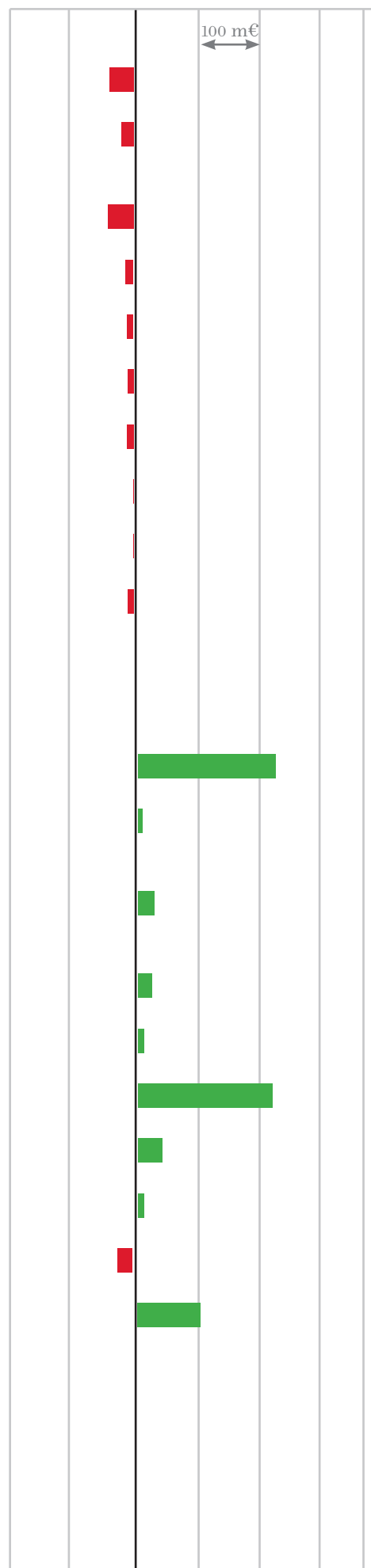
NEDSKÄRNINGAR I SPETSPROJEKTEN, 223,8 M€

MERA SPORRANDE ARBETSMARKNADSSTÖD, 40 M€

EFFEKTIV ARBETSFÖRMEDLING, 10 M€

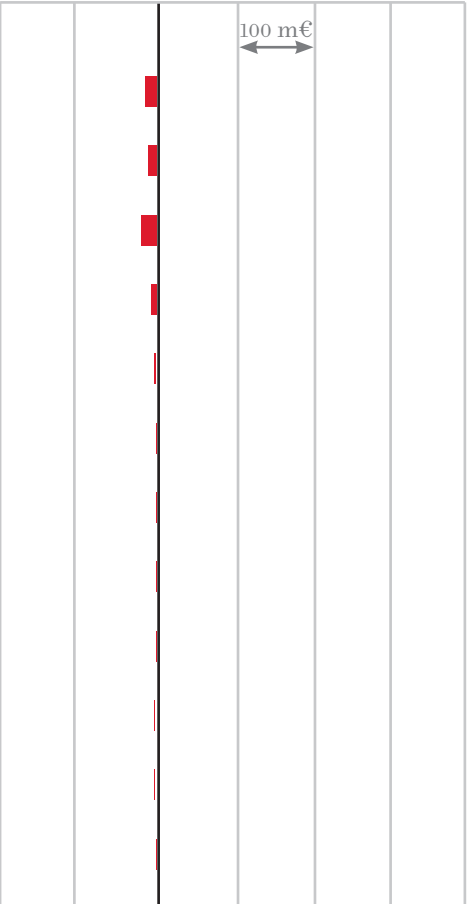
STÖD TILL FRIVILLIGA KOMMUNSAMMANSLAGNINGAR, 25 M€

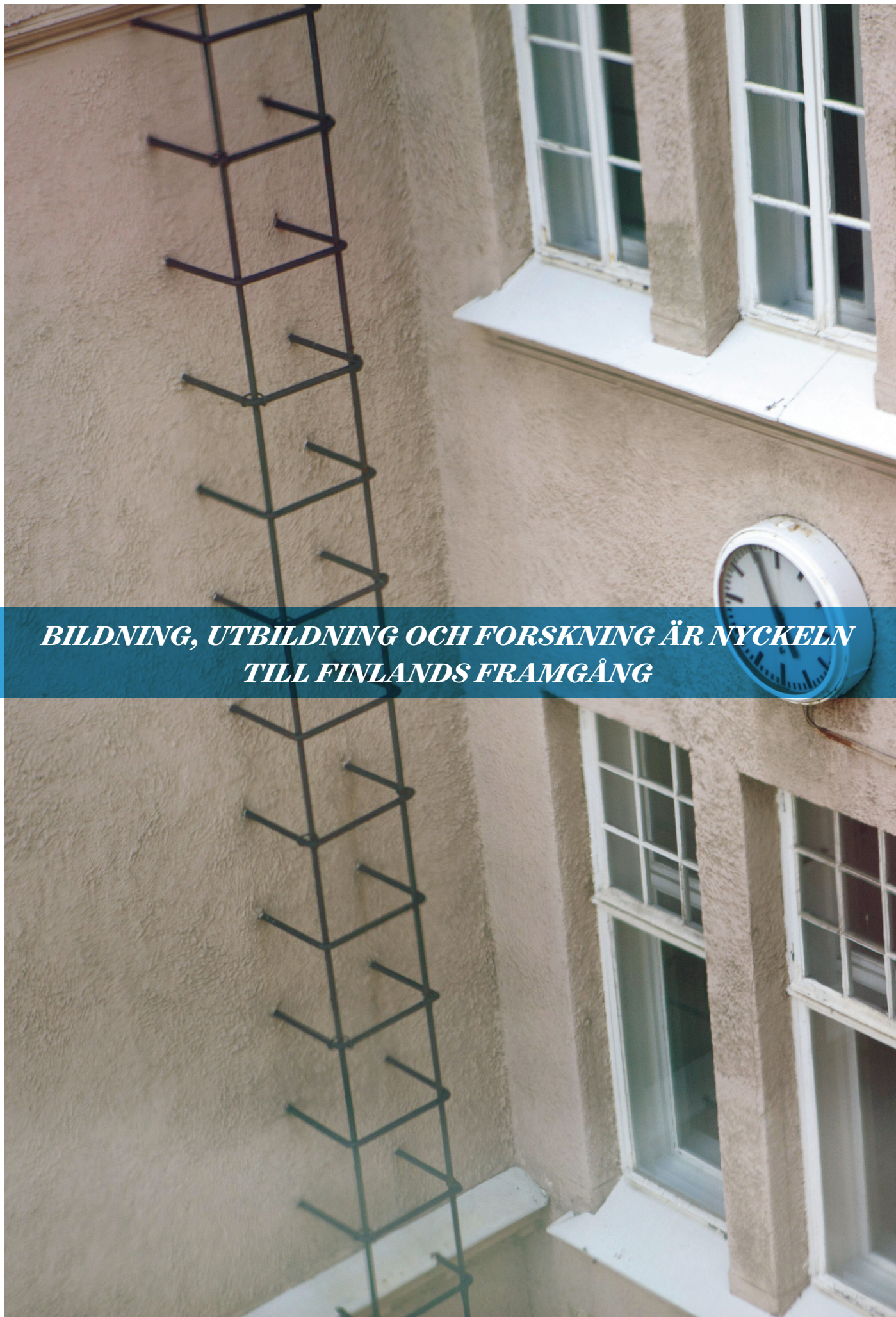
NORMTALKO I KOMMUNERNA, 105 M€

ÖVRIGA TILLÄGG

- AVRÄKNING TILL ÅLAND, 15 M€
- NATURSKADEERSÄTTNING, 11 M€
- MOTVERKANDE AV GRÅ EKONOMI, 20 M€
- RÄTTSVÅRDEN, 7 M€
- LANTBRUKSRÅDGIVNING, 2,4 M€
- ORGANISATIONER FÖR JÄMSTÄLLDHETSARBETE, 0,45 M€
- FÖRSVARSGRUPPER, 0,403 M€
- FISKE, 0,2 M€
- FOLKTINGET, 0,102 M€
- 4H, 0,6 M€
- SAMETINGET, 0,41 M€
- VIEXPO, 0,15 M€

***BILDNING, UTBILDNING OCH FORSKNING ÄR NYCKELN
TILL FINLANDS FRAMGÅNG***

VÅR SKATTESÄNKNING GYNNAR ALLA – OCKSÅ DEM MED LÄGRE INKOMSTER

Vi behöver en skattepolitik som ger vanliga löntagare mera i handen. Vi är övertygade om att hushåll med större disponibla inkomster stimulerar ekonomin och ger en mer mångsidig serviceproduktion. Vi anser att det är rätt att sänka skatten på arbete, bara det sker på ett socialt rättvist sätt.

Den skatteväxling som vi föreslår genomförs så att inkomstklyftorna i samhället inte ökar. Vår skatteväxlingsmodell sänker skatten på arbete och ökar i motsvarande grad skatten på konsumtion. Genom en försiktig höjning av mervärdesskatten med 0,5 procentenheter i alla momsklasser skapar vi rum för större inkomstskattelättnader än regeringen.

En momshöjning brukar dömas ut som ofördelaktig för låginkomsttagare, pensionärer och studeranden. Vår modell är det inte.

Vi höjer garantipensionen mer än vad regeringen gör, vi slopar indexfrysningen av folkpensionerna och höjer studiestödet till den nivå det var före regeringens nedskärningar.

Vi får in drygt 400 miljoner euro på moms-höjningen. Den summan använder vi för inkomstskattelättnader, men också för andra åtgärder som särskilt stärker låginkomsttagares och pensionärers disponibla inkomster.

Beskattningen ska motivera till arbete och företagande. Finlands ekonomi drar bra just nu. Genom vår skatteväxling vill vi stimulera ekonomin ytterligare. Det handlar inte om en radikal omläggning, men en åtgärd som på både kort och lång sikt gynnar vanliga löntagare.

UNIVERSITETSLÄRARE

4 400€/MÅNAD

471,57€ TILL I HANDEN/ÅR

PENSIONÄR

1 200€/MÅNAD

119,42€ TILL I HANDEN/ÅR

NÄRVÅRDARE

2 550€/MÅNAD

330,58€ TILL I HANDEN/ÅR

REFORMERNAS SAMMANTAGNA EFFEKT PÅ OLIKA INKOMSTKLASSERS DISPONIBLA INKOMSTER, INRÄKNAT MOMSHÖJNINGARNAS NEGATIVA EFFEKTER PÅ KÖPKRAFTEN

Riksdagens utredningstjänst har utrett den sammantagna effekten av ändringarna i inkomstbeskattningen, mervärdesskatteshöjningarna och de inkomstöverföringar som ingår i vår alternativa budget.

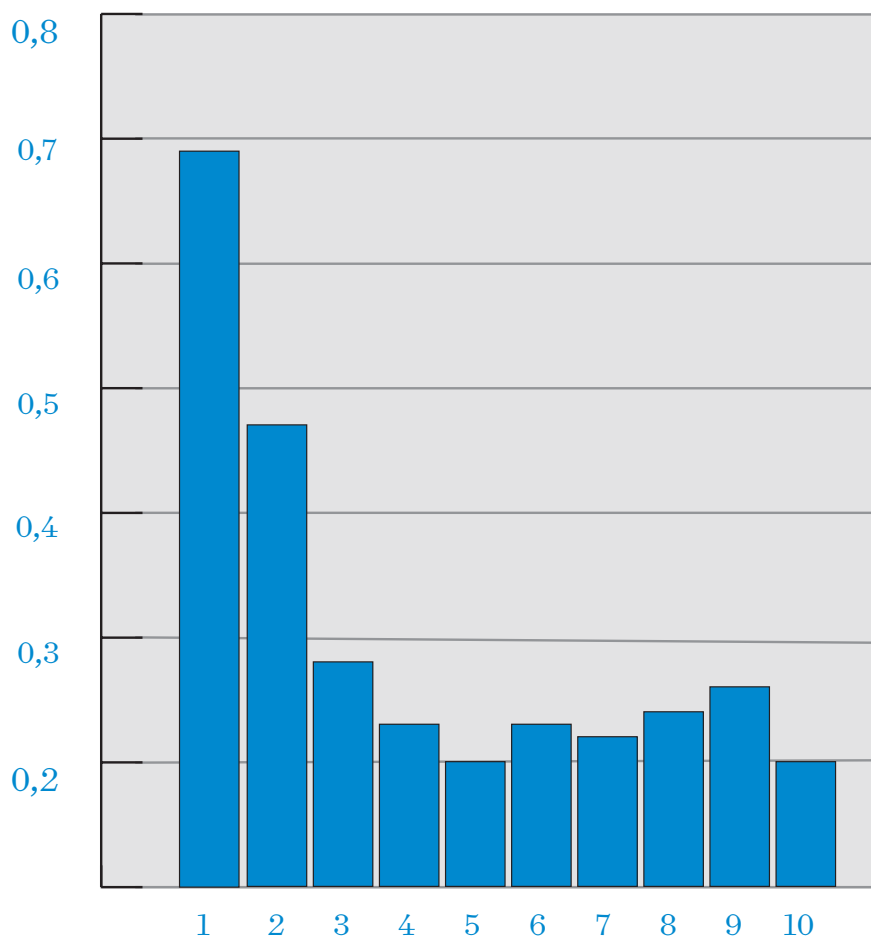
Utredningen i sin helhet finns som bilaga till denna alternativa budget. Den sammantagna effekten är även illustrerad i grafen nedan.

Grafen visar hur vår skuggbudget påverkar de olika inkomstdecilernas disponibla inkomster jämfört med regeringens budgetförslag 2018.

Anmärkningsvärt är att de negativa effekterna som höjningarna av mervärdesskatten har på köpkraften är beaktade i grafen.

Inkomstdecil 1 är den tiondedel av befolkningen som har de lägsta inkomsterna. Inkomstdecil 10 är den tiondedel av befolkningen som har de högsta inkomsterna. Grafen visar således vår modell ökar de disponibla inkomsterna i förhållande till regeringens budgetförslag i alla inkomstdeciler och särskilt i de två lägsta.

FÖRÄNDRING, PROCENT

INKOMSTDECILER

(Varje decil motsvarar tio procent av befolkningen)

LYCKADE GENERATIONSVÄXLINGAR ÖKAR SYSSELSÄTTNINGEN

De nya arbetsplatserna i Finland skapas framför allt i de små- och medelstora företagen. Många av dem är familjeföretag, där en smidig generationsväxling är en förutsättning för att affärsverksamheten ska fortsätta. En lyckad generationsväxling är således också en sysselsättningsfråga. En av de största utmaningarna vid generationsväxlingarna är beskattningen.

Vid arvs- och gåvobeskattningarna 2015 tillämpades bestämmelserna om skattelättnad i samband med generationsväxling på dryga 400 arvtagare och dryga 3 600 gåvotagare. Regeringen har redan under den här regeringsperioden främjat generationsväxlingar för företag och lantbruk genom att lätta på skatterna. Vi vill gå vidare på den linjen genom att helt slopa arvs- och gåvoskatten för generationsväxlingar i företag och på lantbruk.

Sverige slopade arvs- och gåvoskatten i slutet på år 2004. I början av processen var tanken att man enbart skulle förenkla arvs- och gåvobeskattningen, men slutresultatet blev att man fann det bättre att ta bort skatten totalt. Som argument för slopandet av skatten var familjeföretagens generationsväxlingar, bostädernas höga skattegrad samt skatteplanering som användes mycket gällande arvs- och gåvobeskattningen. Fastän arvsskatten skulle vara progressiv så slog den ändå mest ut i praktiken på medelinkomsttagare.

I Norge slopades arvsskatten från början av 2014. Liksom i Sverige motiverades slopandet av skatten

med att man ville underlätta familjeföretags generationsväxlingar, förenkla värderingspraxis i arvsbeskattningen samt minska förvaltningskostnaderna.

En liknande reform skulle ha positiva effekter på ekonomin i Finland. Den skulle även lösa de problem som kan uppstå för små- och medelinkomsttagare som inte klarar av att betala skatten på ett arv. På lång sikt är det motiverat att ersätta arvs- och gåvoskatten med en överlåtelseskatt som betalas först då arvet eller gåvan realiseras.

Som ett första steg vill vi slopa arvs- och gåvoskatten för generationsväxlingar i företag och gårdsbruksenheter. Vi tror att genom att flytta kapitalet som är knutet till företagen till en yngre och ofta aktivare generation skapas nya arbetsplatser som i sin tur genererar mer skatteintäkter.

Enligt Finlands näringslivs företagarpå panel våren 2017 så upplever 44 procent av företagarna arvs- och gåvobeskattningen som mycket eller delvis bromsande för att nå sina mål. 71 procent upplever att den bromsar och endast 29 procent upplever att den inte påverkar företagets målsättningar.

Därför föreslår Svenska riksdagsgruppen att vi underlättar generationsväxlingar för företagare genom att ta bort arvs- och gåvobeskattningen för generationsväxlingar i företag och gårdsbruksenheter. Enligt regeringsproposition 175/2016 betyder denna åtgärd att statens skatteintäkter minskar med 74 miljoner euro.

**70% AV ALLA FÖRETAG I FINLAND ÄR
FAMILJEFÖRETAG (MED FLER
ÄN EN ANSTÄLLD) OCH DE SYSSELSÄTTER
ÖVER 500.000 ARBETSTAGARE.**

***GENOM ATT FLYTTA KAPITALET SOM ÄR KNUTET TILL
FÖRETAGEN TILL EN YNGRE GENERATION SKAPAS NYA
ARBETSPLATSER OCH MER SKATTEINTÄKTER***

VI VILL HJÄLPA DE MEST UTSATTA

Vi måste stoppa tudelningen av samhället. Vi vill hindra och förebygga utslagning och presenterar därför 12 åtgärder för att förbättra situationen för de mest utsatta.

1 GÖR MENTAL HÄLSA TILL EN NATIONELL PRIORITET

Psykiska problem förorsakar mänskligt lidande och miljardkostnader åt samhället varje år. Tyvärr har den mentala hälsan blivit i skymundan i vårdreformen. Vi behöver ett långsiktigt nationellt program för mental hälsa, men också omedelbara satsningar på tidigt ingripande och ett tillräckligt antal psykiatriska sjukvårdare vid hälsocentralerna.

2 GÖR BOENDET FÖRMÅNLIGARE

För de flesta är boendet den mest betydande kostnaden. För att stävja de kostnaderna behöver vi planerad tomtmark, vilket leder till ett större bostadsutbud. Kommunerna måste säkra ett tillräckligt antal hyresbostäder. Samtidigt måste vi skapa nya boendeformer och fungerande pendlingsområden. Vi vill satsa på kollektivtrafik i våra tillväxtorter så att finländarna också har möjlighet att bo på längre avstånd från våra tillväxtcentrum.

3 FÖRBÄTTRA ENSAMFÖRSÖRJARNAS SITUATION

Barnfattigdomen ökar i Finland och är vanligast i ensamförsörjarfamiljer. Den största delen av ensamförsörjarna är kvinnor. Därför skulle vi höja barnbidragets ensamförsörjartillägg. Vi skulle också ändra lagen så att ensamförsörjartillägget inte längre minskar utkomststödet.

4 FYRA TIMMAR AVGIFTSFRI SMÅBARNSPEDAGOGIK PER DAG FÖR ALLA BARN SOM Fyllt TRE ÅR

I Finland deltar endast cirka 75 procent av barnen i småbarnspedagogiken. Det är alarmerande, med tanke på hur viktig småbarnspedagogiken är för barnets inlärning, sociala färdigheter och utveckling. Därför vill vi trygga rätten till en kvalitativ småbarnspedagogik för alla barn, oberoende av föräldrarnas ekonomiska situation.

5 HÖJ GARANTIPENSIONEN FÖR ATT HJÄLPA DE MINST BEMEDLADE PENSIONÄRERNA

De som lever på garantipension hör till dem som har de allra sämst ställt i samhället. Vi bör ta hand om dem.

6 TRYGGA STUDERANDES UTKOMST

Alla finländare ska ha jämlika möjligheter till högskolestudier oberoende av socioekonomisk bakgrund. Vi vill återinföra det studiepenningbaserade studiestödet. Vi vill också höja studiestödets inkomstgränser med 50 procent. Studerande får inte bestraffas för att de jobbar.

7 GE STÖD ÅT VÅLDSOFFER

Våld i närförhållande och våld mot kvinnor är betydande samhällsproblem med sociala, hälso- och ekonomiska följder. Därför behöver vi tre nya våldtäktskriscenter och 18 nya skyddshem.

8 UTSLAGNINGEN AV POJKAR OCH UNGA MÄN BÖR FÖRHINDRAS

Vi vill höja anslagen för uppsökande ungdomsarbete och annan förebyggande verksamhet. Vi vill också förbättra möjligheterna att få träffa skolsjukskötare, -kuratorer och -psykologer. Ingen ungdom får bli utan utbildning eller rehabilitering.

9 DE PAPPERLÖSAS SITUATION BÖR UNDERLÄTTAS

Alla ska ha rätt till grundläggande service, såsom hälsovård. Det är också viktigt att komma ihåg att papperslöshet utsätter för utslagning och i värsta fall radikaliserings. Att hjälpa de papperslösa är därför nödvändigt ur såväl mänsklig som samhälls- och synvinkel. Det får aldrig vara fel att hjälpa en människa i nöd.

10 MINSKA UNGDOMSARBETSLÖSHETEN GENOM EN MINIJOBBSMODELL

I vår minijobsmodell skulle under 30-åriga ungdomar få förtjäna 500 euro i månaden utan att det påverkar bidrag eller andra förmåner. Arbetsgivarna skulle i sin tur betala mindre arbetsgivaravgifter då de anställer en ung person.

Deltidsjobb kan för många vara ett viktigt första steg i återgången till arbetslivet. Därför föreslår vi också en höjning av arbetslöshetsskyddets skyddade belopp, vilket skulle uppmuntra till att ta emot deltidjobb. Vi vill göra det mer flexibelt att kombinera sjukpension och deltidarbete.

11 INFÖR ETT KOSTNADSTAK FÖR SJUKVÅRDSKOSTNADER

Istället för ett tak för läkemedel, ett tak för rese-kostnader och ett tak för klientavgifter och så vidare, kunde vi i framtiden ha ett gemensamt kostnadstak för alla dessa kostnader.

12 TILLRÄCKLIGA RESURSER FÖR SKULDRÅDGIVNING OCH MER RIMLIGA NOTERINGSTIDER FÖR BETALNINGSANMÄRKNINGAR

Överskuldsättningen och betalningsanmärkningarna ökar ständigt i Finland. Orsakerna till skuldsättningen och utslagningen är varierande, men det väsentliga vore att koncentrera resurser på att hjälpa de skuldsatta, i stället för att försvåra deras läge.

**EN HÖGSKOLESTUDERANDE
SOM FYLLT 18 ÅR FÅR
86,48€ TILL PER STUDIESTÖDSMÅNAD**

**”PSYKISK OHÄLSA KOSTAR ÅRLIGEN 3500
EURO PER LÖNTAGARE I FINLAND. DET ÄR
DEN SJUKDOMSKATEGORI VARS KOSTNADER
HAR VUXIT SNABBAST UNDER DE SENASTE
TJUGO ÅREN, SÅ DET ÄR ETT VERKLIGT STORT
PROBLEM.”**

- PROFESSOR GUY AHONEN I VASABLADET 10.10.2017

FLER SKA FÅ JOBBA

Endast genom en hållbar tillväxt och en hög sysselsättningsgrad kan välfärdssamhället garanteras på lång sikt. Regeringens målsättning att skapa 110 000 nya jobb och att höja sysselsättningsgraden till 72 procent är rätt. Tyvärr har regeringen inte lyckats kombinera ord och handling.

Vi anser dessutom att ambitionsnivån kunde vara klart högre. I de övriga nordiska länderna, på Åland och i Österbotten är sysselsättningsgraden betydligt högre än i Finland i snitt. Därför föreslår vi ett sysselsättningspaket med flera åtgärdsförslag för att förbättra sysselsättningen. Vi tror att våra åtgärder skapar tillräckligt med nya jobb för att regeringens målsättning kan nås och vi på längre sikt kan närma oss en sysselsättningsgrad på närmare 75 – 80 procent.

ERBJUDA LÖNEADMINISTRATION FÖR SMÅFÖRETAG

Det behövs smidigare rutiner för löneadministrationen, särskilt i små företag. Enligt företagen själva orsakar nyanställningar mycket nytt administrativt arbete, vilket utgör ett betydande tillväxthinder. Ett första steg till förenkling är att de olika lönebikostnaderna slås ihop. Staten kunde årligen fastställa ett enda lönepåslag som täcker alla lönebikostnader. Företag betalar in den här summan till Skatteförvaltningen, som tar över administrationen och ser till att summan fördelas vidare till rätta instanser.

MATCHA ARBETSFÖRMEDLINGEN BÄTTRE

Det är ett stort problem på arbetsmarknaden att utbud och efterfrågan på arbetskraft inte möts. Genom att låta privata arbetsförmedlingar stödja de offentliga TE-byråerna förbättrar vi matchningen mellan lediga arbetsplatser och arbetssökande. De regionala försöken med privata arbetsförmedlingar i Nyland och Birkaland har gett bra resultat.

SATSA PÅ NY SAMTALSKULTUR OCH LOKALA AVTAL

Det är i de små och medelstora företagen som nya arbetsplatser skapas. Genom att tillåta lokala avtal i större utsträckning gör vi det lättare för mindre företag att anställa. Vi behöver en helt ny samtalskultur på arbetsplatserna där arbetsgivare och arbetstagare tillsammans diskuterar sig fram till lösningar som är bäst för företaget eller den offentliga arbetsplatsen.

HÖJA HUSHÅLLSAVDRAGET

Genom att höja övre taket på och den avdragbara andelen av hushållsavdraget ökar vi skatteintäkterna, stöder företagsamhet, sporrar kvinnodominerade serviceyrken och förbättrar sysselsättningen. Samtidigt förbättrar vi egenföretagarnas möjligheter och motverkar grå ekonomi.

SKAPA ETT NATIONELLT PROGRAM FÖR BÄTTRE VÄLMÅENDE

Vår ekonomi förlorar årligen miljardbelopp på grund av sjukpensioner, sjukfrånvaro och arbetsolycksfall. Bättre arbetshälsa skulle spara samhället miljarder samtidigt som det förbättrar individens livskvalitet. Ett nationellt program för bättre arbetshälsa bör snarast initieras.

SLOPA BEHOVSPRÖVNINGEN AV UTLÄNSK ARBETSKRAFT

Finland behöver också nya arbetstagare. Avskaffandet av behovsprövningen av utländsk arbetskraft möjliggör anställning i branscher som idag har brist på kunnig arbetskraft. Särskilt många startup-företag lider mycket av behovsprövningen. En av nyckelfaktorerna bakom Sveriges goda ekonomi är att där finns ett stort utbud utländsk arbetskraft. Finland borde avskaffa arbetsmarknadshindren för invandrare.

FÖRNYA FAMILJELEDIGHETERNA

Vi behöver en mer jämställd arbetsmarknad. Genom att förnya familjeledigheterna kan vi gynna kvinnors sysselsättning. Familjeledigheterna i sin nuvarande form ökar löne- och pensionskillnaderna mellan kvinnor och män, samt skapar hinder för en jämlik karriärsutveckling. Statistiken talar sitt tydliga språk; särskilt unga kvinnors sysselsättningsgrad är i alla nordiska länder högre än i Finland.

HÖJA INKOMSTGRÄNSERNA FÖR STUDIESTÖDET

Årligen används ett stort antal arbetstimmar till studiestödets återbetalningsbyråkrati. Vi anser att studerande bör kunna försörja sig utan sanktioner. Därför bör inkomstgränser för studiestöd höjas. Arbetserfarenhet underlättar den nyutexaminerades övergång till arbetslivet och de dynamiska effekterna av åtgärden förbättrar landets ekonomi.

VÅR EKONOMI FÖRLORAR ÅRLIGEN MILJARDBELOPP PÅ GRUND AV SJUKPENSIONER, SJUKFRÅNVARO OCH ARBETSOLYCKSFALL. BÄTTRE ARBETSHÄLSA SKULLE SPARA SAMHÄLLET MILJARDER SAMTIDIGT SOM DET FÖRBÄTTRAR INDIVIDERS LIVSKVALITET.

SKAPA MINIJOBBS ÅT UNGA

Ungdomsarbetslösheten är på en alarmerande nivå och måste åtgärdas snarast. Skapa en minijobsmodell där ungdomar under 30 år får tjäna 500 euro i månaden utan att inkomsten påverkar stöd eller andra förmåner. Arbetsgivarna betalar i sin tur lägre arbetsgivarkostnader då de anställer en ung person.

UTVECKLA NYTT MED EU:S AVFALLSDIREKTIV

Enligt EU-kommissionen kommer EU:s nya avfallsdirektiv att skapa mer än 170 000 direkta arbetstillfällen inom materialåtervinningsindustrin fram till 2035. Finland bör ha en klar strategi för hur vi håller oss i täten i utvecklingen av återvinningsekonomin, som kommer att ha hög prioritet i framtidens EU.

SE DELNINGSEKONOMINS MÖJLIGHETER

Populariteten med delningsekonomi ökar ständigt bland befolkningen, men lagstiftningen hänger inte med. Delningsekonomins potential är stor, men eftersom flera aktörer inom delningsekonomin lever i lagstiftningens gråzon begränsas den fulla kapaciteten. Finland borde vara mer proaktiv i att förnya lagstiftning och strukturer för att klargöra olika parterers rättigheter och skyldigheter. Också beskattningen kräver förnyelse.

SATSA PÅ NYA BRANSCHER

Finlands ekonomiska utveckling beror i hög grad på hur företagen kan ta till vara innovationer och ny forskning. Alltid när centrala politiska beslut fattas bör man se till att förutsättningarna för exportindustri med högt förädlingsvärde beaktas. Energisektorns kraftiga förändringar och Paris klimatavtal skapar, bland andra faktorer, stor potential för finländska företag inom miljöteknologi och cleantech.

GENOM ATT HÖJA HUSHÅLLSAVDRAGET ÖKAR VI SKATTEGINTÄKTERNA, STÖDER FÖRETAGSAMHET, SPORRAR KVINNODOMINERADE SERVICEYRKEN OCH FÖRBÄTTRAR SYSSELSÄTTNINGEN.

FAMILJEREFORM FÖR MAMMORNAS, PAPPORNAS OCH BARNENS BÄSTA

Vi föreslår en familjepolitisk helhetsreform som dels banar väg för större flexibilitet när det gäller att kombinera familj och arbete och dels stärker kvinnors ställning i arbetslivet. En central målsättning är att öka pappornas möjligheter till familjeledigheter.

Med fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik räknar vi med att flera barn ska omfattas av småbarnspedagogiken. Den är ytterst viktig med tanke på barnets utveckling, sociala färdigheter och inlärningsförmåga. Förutsättningarna för en lyckad skolgång skapas redan i småbarnspedagogiken.

SVENSKA RIKSDAGSGRUPPENS REFORMMODELL ÄR TREDELAD:

1) Vi inför 6+6+6-modellen som ersätter den nuvarande inkomstrelaterade moderskaps-, faderskaps- och föräldraledigheten. Modellen ger vardera föräldern rätt till en sexmånadersperiod och den tredje perioden är valbar för någondera parten.

6+6+6-modellen sporrar pappor att ta ut mera familjeledigt. Om vardera föräldern utnyttjar sin rätt maximalt blir den inkomstrelaterade familjeledigheten 18 månader.

6+6+6-modellen förlänger den maximala inkomstrelaterade delen av familjeledigheten till 12 månader också om bara den ena föräldern utnyttjar sin del (nuläget maximalt 10,5 månader för modern).

Då man beaktar att den förlängda inkomstrelaterade familjeledigheten sparar på kostnader för dagvårdsplatser och hemvårdsstöd, blir nettokostnaden för 6+6+6-modellen jämfört med dagens system 52 miljoner euro. Det bygger på en försiktig bedömning att 30 procent av papporna utnyttjar föräldradagpenningen. Om det är färre som gör det blir kostnaden mindre, medan den stiger i motsvarande grad om fler gör det.

Man bör utvidga kretsen som kan använda rättigheterna, så att föräldraledighet gäller även pappor som inte bor med mamman.

2) Vi halverar tiden för rätten till hemvårdsstöd till maximalt 13 månader. I dagens läge är man berättigad till hemvårdsstöd tills barnet har fyllt 3 år (maximalt cirka 26 månader). Genom åtgärden vill vi förbättra kvinnors ställning på arbetsmarknaden och på sikt nå en större jämställdhet när det gäller löner och pensioner. Samtidigt ges familjerna rätt att flexibelt själv besluta när under barnets tidiga uppväxtår man utnyttjar möjligheten till hemvårdsstöd.

I helhetstreformen betyder detta att hemvårdsstödet, om familjen utnyttjar det direkt efter att ha tagit ut 6+6+6 månader i föräldraledighet, kan utnyttjas tills barnet är 2 år och 6 månader. Det förutsätter att pappan tar ut sin sexmånadersperiod. Om pappan inte alls utnyttjar familjeledigheten förkortas naturligtvis tiden. Men, i alla lägen kan den ena föräldern vara hemma med barnet tills det fyllt två år. Det har visat sig i praktiken att senast då barnet har fyllt två söker de flesta familjer ett dagvårdsalternativ för sitt barn.

Utredningstjänsten räknar med att en förkortning av hemvårdsstödet ökar de offentliga nettoutgifterna med omkring 75 miljoner euro – den främsta orsaken till kostnadsökningen är utbyggnaden av den kommunala dagvården, samtidigt som också kostnaden för arbetslöshetsersättningar beräknas öka. I kostnadsberäkningen har man i andra vågskålen beaktat att skatteintäkterna ökar med flera på jobb.

3) Vi ger varje barn vid fyllda tre år rätt till fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik.

Att bara tre av fyra (cirka 75 procent) finländska barn över tre år deltar i småbarnspedagogiken är en klar olägenhet. Nivån är klart lägre än i de övriga nordiska länderna, där deltagande är 90 – 98 procent.

Med fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik räknar vi med att flera barn ska omfattas av småbarnspedagogiken. Den är viktig med tanke på barnets utveckling, sociala färdigheter och inlärningsförmåga.

Fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik innebär sänkta dagvårdsavgifter över hela linjen, vilket leder till en minskning av flitfällor. Det betyder också större flexibilitet att kombinera familjeliv och arbete. Också möjligheterna att ta emot deltidsjobb ökar.

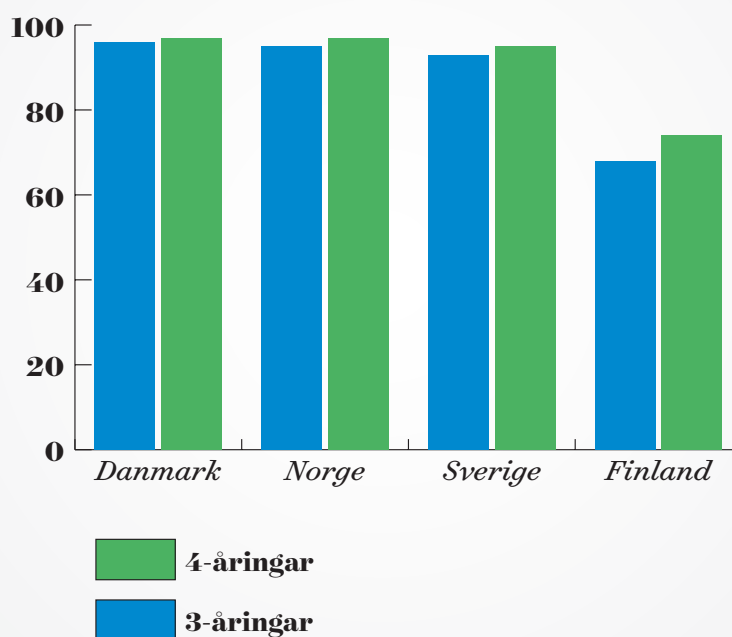
Kostnaden för denna del av reformen är 125 miljoner euro, om dagens timpris för dagvård höjs

något. Ett oförändrat timpris skulle nästan halvera dagvårdsavgiften för en heldagsplats, vilket vi bedömer att är en oändamålsenligt stor sänkning. Också med det förhöjda timpris som vi föreslår sjunker dagvårdsavgiften för en heldagsplats i alla inkomstkategorier jämfört med dagens nivå.

I reformen håller vi fast vid den subjektiva dagvårdsrätten.

Vi rekommenderar även familjer att utnyttja flexibla stödmöjligheter som redan existerar; genom att utnyttja privatvårdsstödet kan familjer gå samman och anställa en gemensam barnskötare. Även den flexibla vårdpenningen kunde utnyttjas i högre grad för att kombinera familj och arbete.

DELTAGANDE I SMÅBARNSPEDAGOGIK I DE NORDISKA LÄNDERNA

Kostnaderna för Svenska riksdagsgruppens modell på årsnivå:

1) 6+6+6, netto	52 milj. euro
2) Halverad tid för hemvårdsstöd, netto	75 milj. euro
3) 4 timmar avgiftsfri småbarnspedagogik, netto	125 milj. Euro
Totalkostnad	252 milj. euro

Därtill kommer dynamiska effekter som i praktiken sänker kostnaderna.

HUVUDTITEL 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Svenska riksdagsgruppen vill genomföra en skatteväxling som minskar skatten på arbete och i motsvarande grad ökar skatten på konsumtion. Genom en moderat höjning (0,5 procentenheter) av mervärdesskatten i alla momsklasser vill vi skapa rum för större inkomstskattelättnader än regeringen.

I vår alternativa budget har vi använt de drygt 400 miljoner euro som vi får in på momshöjningen till inkomstskattelättnader över hela linjen, men också för andra åtgärder som särskilt stärker låginkomsttagares och pensionärers disponibla inkomster. Skatteväxlingen genomförs så att inkomstklyftorna i samhället inte ökar.

För att sporra till företagande vill vi höja hushållsavdragets storlek från 2 400 till 3 000 euro. Dessutom vill vi öka den avdragbara andelen av arbetsersättningen från nuvarande 50 procent till 60 procent och den avdragbara andelen av utbetald lön från nuvarande 20 procent till 30 procent. Det höjda hushållsavdraget beräknas minska statens skatteintäkter med 90 miljoner euro.

De extra satsningarna för att bekämpa grå ekonomi kombinerat med det höjda hushållsavdraget förväntas ha dynamiska effekter. Fler arbetsplatser inom servicesektorn och minskad grå ekonomi förväntas inbringa extra skatteinkomster sammanlagt 180 miljoner euro.

Vi anser att regeringens sänkning av bilskatten inte är motiverad i detta ekonomiska läge och föreslår att den slopas. Det ger 117 miljoner euro mera i skatteintäkter.

För att utöka skatteintäkterna föreslår vi också att staten slopar skattefriheten för köp av första fastighet och första aktielägenhet vilket beräknas ge 95 miljoner extra i statskassan.

Ytterligare föreslår vi att mervärdesskatten för digital distribution ska vara densamma som för tryckt innehåll, som har den lägsta momssatsen. Denna enskilda stödåtgärd för utgivning av digitala publikationer beräknas minska statens moms-skatteintäkter med 6 miljoner euro.

HÖJT HUSHÅLLSAVDRAG

Den finländska arbetsmarknaden förändras hela tiden. Andelen löntagare med ett fast anställnings- eller tjänsteförhållande minskar samtidigt som frilansare och enmansföretagare ökar. Bland landets företagare har andelen enmansföretagare och näringsidkare stigit till två tredjedelar av den totala mängden. Det vittnar om att en större del

av arbetet som tidigare utfördes av löntagare sköts idag av ensamföretagare och frilansare.

I dagsläget innehåller vårt skattesystem många slag av skatteavdrag. En del av avdragen gynnar företagsamhet och sysselsättning, en del minskar på svartjobben och en del gynnar utsatta grupper i samhället. Därför är det viktigt med en diskussion och en utvärdering av skatteavdragens betydelse. Alla skatteavdrag bör bedömas mot deras beräknade sysselsättande effekt. Införande av nya avdrag är motiverat om de bedöms stimulera sysselsättningen och därmed bidra till skatteintäkter.

Hushållsavdraget är ett gott exempel på en avdragsform som bidrar till skatteintäkter, gynnar företagsamhet och förbättrar sysselsättningsgraden. Dessutom hjälper hushållsavdraget i bekämpningen av grå ekonomi. Tidigare utvärderingar har visat att bortfallet av skatteintäkter av på grund av avdraget betalat sig tillbaka i och med att sysselsättningen och därmed också skatteintäkterna ökat. Därför vill vi höja hushållsavdragets storlek från 2 400 till 3 000 euro. Dessutom vill vi öka den avdragbara andelen av arbetsersättningen från nuvarande 50 till 60 procent och den avdragbara andelen av utbetald lön från nuvarande 20 till 30 procent.

11.01.01 Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster

KOSTNAD: 90 000 000

INTÄKTER – BEKÄMPNING AV GRÅ EKONOMI & HÖJT HUSHÅLLSAVDRAG

Den gråa ekonomin i Finland orsakar stora förluster av skatteintäkter för samhället. Dessutom försvagar den grå ekonomin den allmänna skattemoralen och försvårar konkurrens-möjligheterna för företag som bedriver laglig verksamhet. Enligt vissa undersökningar (riksdagens revisionsutskott 2010) uppgår den gråa ekonomin till 10–14 miljarder euro, vilket motsvarar 5,5–7,5 procent av bruttonationalprodukten. Detta betyder att den grå ekonomin orsakar ekonomiska förluster på 4–6 miljarder euro per år för samhället.

Bekämpningen av den förutsätter medvetna åtgärder av staten. Det centrala för att nå program-mets mål är att minska möjligheterna att begå brott, öka risken att åka fast samt förbättra myndigheter-nas förmåga att reagera på avslöjandet och bekämpning av grå ekonomi. Polisen, åklagarväsendet, domstolsväsendet, tullen och skatteförvaltningen behöver därför tillräckliga resurser för att effektivt kunna bekämpa den grå ekonomin. Det är värt att komma ihåg att satsningarna på bekämpningen av den grå ekonomin snabbt betalar sig mångfaldigt tillbaka i form av skatteintäkter som inte annars skulle komma staten till godo. Därför har vi valt att

sätta tilläggsresurser på 20 miljoner för förebyggande av grå ekonomi, som i sin tur uppskattas ge tilläggsinkomster på 70 miljoner.

11.01.01 Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster.

INTÄKT: 70 000 000

Hushållsavdraget är ett gott exempel på en avdragsform som bidrar till skatteintäkter, gynnar företagsamhet och förbättrar sysselsättningsgraden. Dessutom hjälper hushållsavdraget i bekämpningen av grå ekonomi. Tidigare utvärderingar har visat att bortfallet av skatteintäkter på grund av avdraget betalat sig tillbaka i och med att sysselsättningen och därmed har också skatteintäkterna totalt sett ökat. Vi bedömer att höjningen av hushållsavdraget, som i sig minskar på statens skatteinkomster, samtidigt genom sina dynamiska effekter ger tilläggsinkomster på 80 miljoner.

11.01.01 Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster

INTÄKT: 110 000 000

BESKATTNINGEN SKA SPORRA TILL ARBETE

Vi tycker att målet med vår beskattning bör vara att samla in tillräckligt med pengar för att kunna upprätthålla vårt nordiska välfärdssamhälle. Skatter bör uppbäras effektivt och rättvist och grunda sig på betalningsförmåga. Beskattningen ska också motivera till arbete och företagande, den bör främja ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Bara genom en hållbar tillväxt och en hög sysselsättningsgrad, som genererar skatteintäkter kan välfärdssamhället garanteras, även på lång sikt.

Finlands position på World Economic Forums lista på världens mest konkurrenskraftiga länder har nyligen sjunkit till en tionde plats. Vår konkurrenskraft är inte tillräckligt bra och det ser vi, enligt företagarna i Finland, bland annat på att vår exportökning är långsammare än tillväxten på våra exportmarknader. Det finns därmed alltså goda skäl att reformera vår ekonomi. En av grundförutsättningarna är att det alltid ska vara lönsamt att ta emot jobb och att jobba. För att nå det målet krävs flera åtgärder. En av dem är att sänka skatten på arbete. Genom en sänkt skatt minskar risken för olika flitfällor och tröskeln för att ta emot jobb sjunker. Vi vill genomföra en skatteväxling som sänker skatten på arbete och ökar skatten på konsumtion. Det gör vi genom att höja samtliga tre momssatser med 0,5 procentenheter. Totala summan av höjningen av mervärdesbeskattningen ska motsvara summan för inkomstskattesänkningen.

Största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för nästa 70 procent av mervärdesskatteintäkterna. Därför är det

helt fundamentalt för oss att en höjning av mervärdesskatten går hand i hand med en inkomstskattesänkning som vi även föreslår. Därför vill vi genom vår skatteväxling öka intäkterna och höja mervärdesskatten med 434 000 000 euro.

11.04.01. Mervärdesskatt.

INTÄKT: 434 000 000

11.01.01 Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster.

INBESPARING: 367 000 000

SLOPAD ARVS- OCH GÅVOSKATT FÖR GENERATIONSVÄXLINGAR

Vi anser att det på sikt behövs en reform av arvs- och gåvoskatten. SFP har ansett att även Finland borde utreda att i likhet med Sverige och Norge slopa arvs- och gåvoskatten och i stället införa ett system med överlåtelseskatt.

Som omedelbar åtgärd i nästa års budget föreslår vi att generationsväxlingar som genomförs i familjeföretag befrias från arvs- och gåvoskatt.

De nya arbetsplatserna i Finland skapas framför allt i de små- och medelstora företagen. Många av dem är familjeföretag, där en smidig generationsväxling är en förutsättning för att affärsverksamheten ska fortsätta. En lyckad generationsväxling är således också en sysselsättningsfråga. En av de största utmaningarna vid generationsväxlingarna är beskattningen.

Vid arvs- och gåvobeskattningarna 2015 tillämpades bestämmelserna om skattelättnad i samband med generationsväxling på dryga 400 arvtagare och dryga 3 600 gåvotagare. Svenska riksdagsgruppen vill stöda företagens generationsväxlingar. Vi anser att det nu är skäl att helt avskaffa arvs- och gåvoskatten vid företagens generationsväxlingar. Vi bedömer att åtgärden främjar företagens investeringar och sysselsättning.

Åtgärden beräknas minska på statens skatteintäkter med 74 miljoner euro. Totalt inbringar arvs- och gåvoskatten omkring 500 miljoner euro per år.

Regeringen har redan under den här regeringsperioden stött generationsväxlingar genom att lätta på skatterna, men vi vill gå längre än så och helt slopa arvs- och gåvoskatten för generationsväxlingar i företag och lantbruk.

11.01.04 Skatt på arv och gåva

KOSTNAD: 74 000 000

SLOPAD SÄNKNING AV BILSKATTEN

Regeringen föreslår en sänkning av bilbeskattningen med sammanlagt ca 200 miljoner

euro under regeringsperioden. Lindringen genomförs stegvis 2016-2019. Som en följd av regeringens förslag skulle bilskattens intäkter år 2018 minska med 117 000 000 euro. Vi anser inte att en sänkning av bilskatten är motiverad i dagens trängda ekonomiska läge och vi tror inte att den har väntade dynamiska effekter. Vi anser att den summa som staten förlorar i och med bilskattesänkningen istället borde användas för att finansiera åtgärder som främjar sysselsättningen, vilket i sin tur medför ökade skatteintäkter för att finansiera välfärden. Därför föreslår vi att bilskatten ska hållas på år 2015 nivå.

11.10.03. Bilskatt.

INTÄKT: 117 000 000 EURO

SLOPAD BEFRIELSE FRÅN ÖVERLÅTELSESKATT VID KÖP AV FÖRSTA BOSTAD

En av de största skatteutgifterna på momentet är befrielsen från överlåtelseskatt vid köp av första bostad, vilken uppgår till uppskattningsvis 95 000 000 euro.

I ekonomiskt utmanande tider finns det behov av att se över de offentliga utgifterna och se till att alla på ett rättvist sätt deltar i att förbättra den ekonomiska situationen.

Det är inte statens primära uppgift att via skattelättnader uppmäna till privat ägande, därför anser vi att köp av första fastighet och första aktielägenhet är en förmån vi finländare kunde avstå från i detta läge. Det kan ha vissa mindre effekter på bostadsmarknaden, men sannolikt påverkar inte förändringen marknaden i någon större mån. Därmed anser vi att man kan göra en inbesparing på 95 000 000 euro genom att slopa överlåtelseskatten vid köp av första bostad.

11.10.05 Överlåtelseskatt

INTÄKT: 95 000 000 EURO

“Vi försvarar idealen med ett gränslöst Europa, en möjligheternas världsdel där individens trygghet och möjligheter genomsyrar de politiska besluten”

HUVUDTITEL 23

STATSRÅDETS KANSLI

FORSKNINGEN SKA INTE STYRAS POLITISKT

Forskning ska vara en resurs som gynnar landets utveckling och välfärd. Målsättningen ska vara att Finland har en högklassig och relevant forskning som föder nya tankar och innovationer. För att forskningsanslagen ska riktas rätt så är det därför viktigt att anslagen för utveckling och forskning ska bedömas och beslutas av de instanser som har den bästa insikten och de bästa förutsättningarna att göra välgrundade och vetenskapliga bedömningar. Till dessa oberoende instanser kan exempelvis Finlands Akademi eller Business Finland räknas. Statsrådet är däremot inte den instans som har de bästa förutsättningarna att bedöma hur forskningsanslag ska riktas och det är inte politikernas uppgift att välja nästa vinnare.

23.01.22 Statsrådets utvecklings- och forskningsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 11 400

VÅR ALTERNATIVA BUDGET 4 400

INBESPARING: 7 000 000

HUVUDTITEL 24

UTRIKESMINISTERIET

Vi anser att Finland ska vara en pådrivande och pålitlig aktör i det internationella samarbetet med målsättningen att skapa fred, trygghet och stabilitet. Våra nordiska grannar utgör en naturlig första dimension av det internationella samarbete och det nordiska samarbetet är en del av den gemenskap vi tidlöst identifierar oss med.

Vi försvarar idealen med ett gränslöst Europa, ett Europa som är möjligheternas världsdel, där individens trygghet och möjligheter genomsyrar de politiska besluten. EU-politiken ska bygga på socialt och ekonomiskt hållbara värderingar i frågor som gäller global ekonomi, miljö och internationell säkerhet. Finland ska vara en aktiv part i det nordiska, europeiska och transatlantiska samarbetet och som FN- och OSCE-medlem.

Inom utvecklingsarbetet anser vi att det långsiktiga målet för biståndet bör vara att komma upp till FN:s mål på 0,7 procent av bruttonationalprodukten. Finland har, liksom den sittande regeringen, redan länge förbundit sig till detta. Samtidigt väljer regeringen att sänka nivån på biståndet. Vi vill att Finland ska vara en pålitlig aktör inom internatio-

nellt utvecklingsarbete och en nation som tar sitt ansvar i biståndspolitiken. Att slakta biståndet såsom regeringen gör och fortsättningsvis föreslår är inte acceptabelt.

UTVECKLINGSSAMARBETET BÖR TRYGGAS

Finland ska vara en pålitlig aktör i det internationella utvecklingsarbetet och en nation som tar ett ansvar i biståndspolitiken. Det ska göras på hemmaplan genom att ta emot dem som blivit tvungna att fly från sina hem, men också genom aktivt deltagande i globala miljö-, klimat-, och utvecklingsfrågor samt ett helhetsmässigt stöd för utvecklingsländernas ekonomiska utveckling. Vi vill inte att Finland drar bort sitt stöd för FN-organisationer eller att biståndsbudgeten slaktas. Vi kan inte acceptera att Finland bortser från sitt globala ansvar och att inbesparingar görs så att världens fattigaste och mest nödställda glöms bort.

Regeringen föreslår i budgeten för 2018 att anslaget för internationellt utvecklingssamarbete är 544 266 000 euro. Efter att regeringen både 2016 och 2017 drastiskt sänkt biståndet, är årets höjning endast marginell. Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete beräknades ligga på ungefär 0,38 procent av bruttonationalinkomsten år 2018, vilket de facto är en sänkning från förra året då nivån låg på 0,4 procent. Detta innebär att Finland drar sig längre från den målsättning Finland för länge sedan bundit sig till: att på lång sikt höja biståndet till FN:s mål på 0,7 procent av bruttonationalinkomsten. Finland har inte kommit upp till den nivån och den radikala sänkning av biståndet 2016 samt 2017 gör att målet kommer att vara betydligt svårare att nå.

I Finlands utvecklingspolitik vill vi lägga större vikt vid att stärka utvecklingsländernas egna företagsverksamhet och egna skattebaser samt att förbättra utvecklingssamarbetets resultat, effekter och mätbarhet. Dessa målsättningar blir svåra att uppnå då regeringens inbesparingar drabbar speciellt multilateralt utvecklingssamarbete och utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner.

24.30.66 Egentligt utvecklingssamarbete
REGERINGENS BUDGET 546 266 000
VÅR SKUGGBUDGET 759 266 000

TILLÄGGSSATSNING 213 000 000

EGENTLIGT UTVECKLINGS-SAMARBETE FRAMOM FINNFUND

Målsättningen med biståndspolitiken ska vara att rädda människoliv, lindra mänskligt lidande och hjälpa de mest utsatta i världen. Det görs bäst genom egentligt utvecklingssamarbete. Re-

geringen föreslår i budgeten för 2018 att anslaget för internationellt utvecklingssamarbete radikalt minskar och att finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet beviljas ett anslag på 10 000 000 euro. Det innebär i praktiken att man väljer att flytta verksamheten från egentligt utvecklingssamarbete till Finnfund, som erbjuder finansiering för privata företag. Detta gjordes redan under 2017 och i ännu större grad 2016.

Finnfund erbjuder riskfinansiering i form av eget kapital, långfristiga investeringslån och kunskaper inom investeringar i utvecklingsländer med över 30 års erfarenhet. En verksamhet som har goda målsättningar och behöver stöd, men inte på bekostnad av det långsiktiga biståndsarbetet finska organisationer har byggt upp. En plötslig och stor höjning av medlen skulle knappast ge den effekt man är ute efter. Vi vill inte urvattna finländska medborgarorganisationers långsiktiga och kontinuerliga arbete i utvecklingssektorn eller skära i finansieringen till FN-organisationer på det sätt regeringen föreslår.

24.30.88 Höjning av Finnfunds kapital
REGERINGENS BUDGET 10 000 000
VÅR SKUGGBUDGET 0

INBESPARING 10 000 000

EGENTLIGT UTVECKLINGS-SAMARBETE FRAMOM FINANSIERINGSINVESTERINGAR

Målsättningen med biståndspolitiken ska vara att rädda människoliv, lindra mänskligt lidande och hjälpa de mest utsatta i världen. Det görs bäst genom egentligt utvecklingssamarbete. Regeringen föreslår i budgeten för 2018 att anslaget för internationellt utvecklingssamarbete minskar radikalt och att finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet beviljas ett anslag på 130 000 000 euro. Det innebär i praktiken att man väljer att flytta verksamheten inom utvecklingssektorn från egentligt utvecklingssamarbete till placeringar i internationella utvecklingsbanker eller fonder som förvaltas av andra utvecklingsaktörer och som stöder den privata sektorn. Vi väljer att prioritera egentligt utvecklingssamarbete.

24.30.89 Finansieringsinvesteringar inom utvecklingssamarbetet
REGERINGENS BUDGET 130 000 000
VÅR SKUGGBUDGET 0

INBESPARING 130 000 000

HUVUDTITEL 25

JUSTITIEMINISTERIET

UNDERSTÖD TILL SAMETINGET

Samerna är Finlands och Nordeuropas enda ursprungsfolk. De har en skyddad ställning i vår grundlag och Finland har under långa tider starkt förespråkats ursprungsfolkens rättigheter i internationella sammanhang.

Det arbete sametinget gör för att stärka samernas kultur och näringar är till fullo värt att befrämja från statsmaktens sida. Det är en realitet att förutsättningarna för samernas traditionella näringar har försvagats. Med de traditionella näringarna finns det risk att även den samiska kulturen och det samiska språket dör ut. Denna utveckling måste stoppas och därför bör ett tillräckligt stort statsanslag för sametinget tryggas.

Sametinget gör också ett viktigt arbete för att öka förståelsen för den samiska kulturen. Därutöver behöver sametinget tillräckliga resurser för att stärka det parlamentariska arbetet och den internationella verksamheten.

25.01.50 Understöd

REGERINGENS BUDGET 8 362 000

VÅR SKUGGBUDGET 8 772 000

TILLÄGGSSATSNING 410 000

RÄTTSVÅRDEN BÖR HA TILLRÄCKLIGT MED RESURSER

Rättsvården är en av grundpelarna för vår demokratiska rättsstat. En fungerande rättsvård förutsätter också att alla delar i kedjan, det vill säga polis, åklagare, domstol, fängvård och utsökning fungerar. Detta betyder att resursproblem till exempel hos åklagarväsendet i ett senare skede syns i domstolarna, då ärendena blir och väntar d.v.s. det uppstår en slags propp inom kedjan. Detta i sin tur leder till förlängda behandlingstider, vilket försämrar medborgarnas rättsskydd. En fungerande rättsvård är också avgörande för vårt lands konkurrenskraft. Företagen måste kunna lita på att deras ärenden blir behandlade smidigt och effektivt inom domstolarna. Vårt land har inte råd att äventyra ett fungerande rättsväsende och människors grundläggande rätt till rättskydd. Därför är det ytterst viktigt att trygga en tillräcklig resursnivå för rättsvården.

Innan riksdagsvalet 2015 rådde det en enighet mellan de politiska partierna om att rättsvården behöver en nivåhöjning. Tyvärr har regeringen inte förverkligat denna målsättning.

TILLÄGGSSATSNING SAMMANLAGT 7 000 000

BEKÄMPNING AV DEN GRÅ EKONOMIN FÖRUTSÄTTER RESURSER

Den grå ekonomin i Finland orsakar stora förluster av skatteintäkter för samhället. Den försvagar den allmänna skattemoralen och försvårar konkurrensmöjligheterna för företag som bedriver laglig verksamhet. Enligt vissa undersökningar (riksdagens revisionsutskott 2010) uppgår den grå ekonomin till 10–14 miljarder euro, vilket motsvarar 5,5–7,5 procent av bruttonationalprodukten. Detta betyder att den grå ekonomin orsakar ekonomiska förluster på 4–6 miljarder euro per år för samhället.

Bekämpningen av den grå ekonomin förutsätter medvetna åtgärder av staten. Det centrala för att nå programmets mål är att minska möjligheterna att begå brott, öka risken för att åka fast samt förbättra myndigheternas förmåga att reagera när det gäller avslöjande och bekämpning av grå ekonomi. Polisen, åklagarväsendet, domstolsväsendet, tullen och skatteförvaltningen behöver därför tillräckliga resurser för att effektivt kunna bekämpa den grå ekonomin. Det är värt att komma ihåg att satsningarna på bekämpningen av den grå ekonomin snabbt betalar sig mångfaldigt tillbaka i form av skatteintäkter som inte annars skulle komma staten till godo.

TILLÄGGSSATSNING SAMMANLAGT 20 000 000

25.10.03 Omkostnader för övriga domstolar

REGERINGENS BUDGET 250 147 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
257 315 000

**TILLÄGGSSATSNING (RÄTTSVÅRDEN)
3 668 000**

**TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)
3 500 000**

25.20.01 Utsökningsväsendets och
konkursbevakningens omkostnader

REGERINGENS BUDGET 100 522 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
102 186 000

**TILLÄGGSSATSNING (RÄTTSVÅRDEN) 1 164
000**

**TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)
500 000**

25.30.01 Åklagarväsendets omkostnader

REGERINGENS BUDGET 44 205 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
47 373 000

TILLÄGGSSATSNING (RÄTTSVÅRDEN)
2 168 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)
1 000 000

26.10.01 Polisens omkostnader

REGERINGENS BUDGET 720 682 000
VÅR SKUGGBUDGET 725 682 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)
5 000 000

28.10.01 Skatteförvaltningens omkostnader

REGERINGENS BUDGET 368 601 000
VÅR SKUGGBUDGET 373 601 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)
5 000 000

28.10.02 Tullens omkostnader

REGERINGENS BUDGET 163 018 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
169 518 000

TILLÄGGSSATSNING (GRÅ EKONOMI)
5 000 000

TILLÄGGSSATSNING
(LIVSMEDELSSÄKERHET) 1 500 000
(SE 28.10.02)

“Vi anser att alla som rör sig i Finland ska känna att vårt land är ett tryggt ställe att vara och bo i. Ett samhälle där fredliga förhållanden råder.”

HUVUDTITEL 26

INRIKESMINISTERIET

Vi anser att alla som rör sig i Finland ska känna att vårt land är ett tryggt ställe att vara och bo i. Ett samhälle där fredliga förhållanden råder. För det krävs tillräckliga resurser för polis, räddningsväsendet, nödcentraler, gränssäkerhet, civil krishantering och migration. Finland ska välkomna nya människor till vårt land och stöda dem i integrationsprocessen. Vi vill att Finland är ett öppet land där alla nuvarande och blivande finländare kan hitta sin plats. Det är viktigt att upprätthålla förtroendet för de finländska myndigheterna för att bevara en trygghetskänsla i samhället.

FLYKTINGKVOTEN SKA HÖJAS

Finlands flyktingkvot har år 2014 och 2015 legat på 1050 flyktingar per år och 750 för åren 2016-2017. För nästa år föreslår regeringen en kvot på 750 flyktingar. Detta samtidigt som flyktingströmmarna inte varit lika stora sedan andra världskrigets slut. Var tredje sekund tvingas en människa fly sitt hem och antalet flyktingar uppgår till 65,6 miljoner. Av flyktingarna är 51 % barn. De största mottagarländerna av flyktingar vid slutet av 2016 var Turkiet (2,9 miljoner), Pakistan (1,4 miljoner), Libanon (1,0 miljoner), Iran (979 400), Uganda (940 800) och Etiopien (791 600). Europa tar emot 17 procent av världens flyktingar.

Finland är ett av världens rikaste och jämlikaste länder och vi behöver visa solidaritet med de som har det sämre. Det är vår tur att erbjuda andra det skydd som tidigare givits åt oss. Flyktingpolitiken ska bygga på humanitet och på skydd av mänskliga rättigheter. Ingen ska tvingas leva i otrygghet och misär. En ordentlig höjning av flyktingkvoten är ett bra sätt att långsiktigt hjälpa människor som har det svårt.

Vi vill se en ordentlig och stegvis höjning av flyktingkvoten. Finland tar emot många asylsökande och det motiverar en något lägre flyktingkvot än vad vi vill ha på lång sikt. Därför föreslår Svenska riksdagsgruppen en höjning av flyktingkvoten från 750 till 2500 flyktingar årligen.

Se även Arbets- och näringsministeriets huvudtitel 32.

26.40.21 Mottagande av flyktingar och asylsökande

REGERINGENS BUDGET 137 594 000
VÅR SKUGGBUDGET 140 894 000

TILLÄGGSATSNING 3 300 000

HUVUDTITEL 27

FÖRSVARSMINISTERIET

Vi anser att Finlands försvarspolitik ska baseras på ett trovärdigt försvar. Den allmänna värnplikten är en grundbult i vårt försvar och utbildningens kvalitet samt en tillräcklig materiell prestanda måste säkras. Vi vill fördjupa det nordiska försvarssamarbetet och fortsätta integreringen av de finländska och svenska försvarsmakterna. Vi ser att ett ännu tätare finsk-svenskt försvarssamarbete och potentialen i en långtgående samordning av vårt försvar gynnar båda nationerna.

Finlands försvarsberedskap stöds av det omfattande och högklassiga frivilliga försvarssamarbetet. Den militära beredskapen är ett kärnområde för den frivilliga försvarsutbildningen, men arbetet stöder även andra myndigheters beredskapsarbete. Vi vill att medborgarens vilja att delta i frivilligt försvarsarbete fortsättningsvis understöds.

DEN FRIVILLIGA FÖRSVARSTUTBILDNINGEN BÖR TRYGGAS

Finland har en försvarsmaktsreform nyligen genomförts, i syfte att skapa en mindre och mer effektiv försvarsmakt. Eftersom den krigstida reserv som kallas in till försvarsmaktens reservövningar nu har blivit avsevärt mindre, blir verksamhet som Försvarsutbildningsföreningen (MPK) och dess medlemmar bedriver allt viktigare. MPK:s verksamhet bygger på medborgarnas vilja att lägga sin fritid på att utbilda och utveckla försvarskunskaperna i Finland, något som ska uppmuntras, inte hämmas. Dessutom möjliggör den en större beredskap och en högre kunskapsnivå till ett förhållandevis lågt pris. Frivilligverksamhet som tjänar ett allmänbildande syfte och stöder den offentliga verksamheten bör stödas.

Den frivilliga försvarsutbildningen sköts i Finland framför allt av MPK och dess medlemsorganisationer. År 2015 deltog nästan 25 000 medborgare i MPK:s kurser. Det sammanlagda antalet utbildningsdygn var cirka 44 000, vilket är en ökning med kring 1 000 dygn jämfört med året innan.

Den frivilliga försvarsverksamhetens finansiering från statsmaktens sida har inte varit på en stabil nivå de senaste åren. Vi i Svenska riksdagsgruppen vill inte att den frivilliga försvarsverksamheten försvagas eller har svårt att kunna planera sin verksamhet på grund av att anslaget varierar.

27.10.50 Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet

REGERINGENS BUDGET 2 029 000
VÅR SKUGGBUDGET 2 432 000

TILLÄGGSSATSNING 403 000

HUVUDTITEL 28

FINANSMINISTERIET

Vi anser att för att få den offentliga ekonomin i balans krävs prioriteringar för att säkra kärnan i välfärden. Tyngdpunkten på riktade satsningar måste vara på dem som behöver det mest, speciellt barn och unga samt äldre hjälpbehövande och personer med särskilda behov. Situationen i den offentliga ekonomin är alarmerande. I takt med att befolkningen blir allt äldre kommer behovet av vård och omsorg att öka. Vi kan inte låna oss ett välfärdssamhälle genom ohållbar skuldsättning. Dagens belåning ska betalas av våra barn och barnbarn. Att låna av kommande generationer är inte bara ett ekonomiskt utan också ett moraliskt problem. En hållbar ekonomisk politik är den bästa garanten för en fungerande offentlig service. Utan god offentlig ekonomi har vi ingen fungerande äldreomsorg, mödrarådgivning eller skola i världsklass.

Vi behöver också se över normer som belastar produktionen av service och tjänster. Utveckling och initiativ ska uppmuntras och stödas. Därför måste byråkratin granskas ur ett ändamålsenlighetsperspektiv, så att smidigheten ökas och stagnation kan undvikas. Samtidigt måste även olika stödformer som utbetalas, kritiskt granskas för att stödformer ska vara ändamålsenliga. Livskraftiga kommuner där närdemokratin fungerar är att föredra framom en centraliserad service- och beslutskoncentration. Staten ska inte spara genom att överföra uppgifter till kommunerna. Vi vill ha ett starkt kommunfält i framtiden i Finland.

EFFEKTIVERA MYNDIGHETSUPPGIFTERNA SOM GÄLLER LIVSMEDELSSÄKERHET

Det finns ett behov av att effektivera myndighetsuppgifterna som gäller livsmedelssäkerhet. En del av effektiveringen är att minska på uppgifter där två myndigheter i praktiken sköter samma uppgifter. Livsmedelssäkerhetsverket kunde effektiveras på två punkter. Den första är laboratorietjänsterna för livsmedelssäkerhet inom Livsmedelssäkerhetsverket och Tullen. Genom att överföra laboratorietjänsterna till Tullen, kunde arbetet effektiveras utan att konsumenternas säkerhet äventyras. En överföring av laboratorietjänsterna skulle förutsätta att anslagen för tullens omkostnader ökas med 1 500 000 euro. Överföringen skulle således ge en inbesparing på 3 miljoner euro.

Den andra delen är övervakningen av djurvälfärd samt djur- och växthälsa. För tillfället kan Livsmedelssäkerhetsverkets och NTM-centralens övervakare besöka gårdar och inspektera samma djur

och papper, men på olika dagar. Genom att överföra övervakningen till NTM-centralerna, kan man bättre koordinera gårdsbesöken och antalet besök skulle minska. Då skulle verksamheten effektiviseras, göras mer kostnadseffektiv och det skulle underlätta gårdarnas verksamhet. Genom att skära 14 miljoner, kunde man föra över 7 miljoner åt NTM-centralerna för deras ökade uppgifter och fortfarande få en inbesparing på 7 miljoner.

28.10.02 Tullens omkostnader

REGERINGENS BUDGET 163 018 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
169 518 000

TILLÄGGSSATSNING 1 500 000

HÖJ AVRÄKNINGEN TILL ÅLAND

En höjning av avräkningsgrunden har varit uppe till diskussion vid flera tillfällen tidigare. I mars 2016 inleddes en process baserad på politiska överläggningar mellan Ålands landskapsregering och rikets regering om att höja grunden för avräkningen till Åland. Det klarlades att regeringen inför behandlingen av statens budget för 2017 avsåg bereda ett beslut om höjning av avräkningsgrunden från 0,45 % till 0,48 %. Denna justering har dock inte funnits med i statsbudgeterna för varken 2017 eller nu för 2018.

Trots att regeringen inte tog upp höjningen i statsbudgeten finns det starka befogade grunder som motiverar en höjning av de statsmedel som överförs till landskapet. Utöver de förändringar som skett i statsbokslutets grunder som konsekvens av bolagiseringar av statliga verksamheter, som därmed påverkar avräkningen till Åland, bör det till exempel stå klart att en större befolkning medför högre utgifter för att upprätthålla den offentliga servicen. Under den tid självstyrelselagen har varit i kraft har befolkningsandelen ökat och uppgick vid årsskiftet 2016-2017 till närmare 0,53 procent, från att ha utgjort bara 0,48 procent då systemet trädde i kraft. En höjning av avräkningsgrunden från 0,45 till 0,48 procent skulle motsvara cirka 15 000 000 euro. Ålands särskilda position som självstyrande område och demilitariserat område måste respekteras inte bara i ord utan även i handling.

28.80.30 Avräkning till Åland

REGERINGENS BUDGET 237 158 000
VÅR SKUGGBUDGET 252 158 000

TILLÄGGSSATSNING 15 000 000

MINSKA KOMMUNERNAS UPPGIFTER

Vår vision är starka primärkommuner också i fortsättningen. På det sättet kan man trygga närservice och lokal demokrati. För att detta ska lyckas behöver vi nya arbetssätt i kommunerna som komplement till en vårdreform. Vi vill ha kommuner med tydliga och viktiga uppgifter. Via frivilliga kommunsammanslagningar och omorganiseringar kan kommunerna lägga fokus på sådana uppgifter som tryggar deras livskraft även i framtiden.

Kommunerna hade år 2012 totalt 535 lagstadgade uppgifter. De baserade sig på över 130 lagar och förordningar. De flesta tillkom på 1990-talet, men utvecklingen mot allt fler och mer detaljerade uppgifter har fortsatt under 2000-talet. Flera nya uppgifter har tillkommit även om man också målmedvetet under senaste åren har arbetat med att minska kommunernas uppgifter. Det arbetet bör fortsätta. Vi vill minska kommunernas uppgifter så att de kan koncentrera sig på sin kärnverksamhet – en god närservice åt finländarna.

Genom att minska kommunernas uppgifter och effektivisera administrationen och arbetssätten anser vi att man kan göra inbesparingar i kommunernas statsandelar.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen

REGERINGENS BUDGET 8 457 931 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
8 413 831 000

INBESPARING 105 000 000

TILLGÅNGEN TILL SKOLKURATORER, -PSYKOLOGER OCH HÄLSOVÅRDARE

Vi vill att våra barn och unga ska må så bra som möjligt. I dagens läge har det i många fall visat sig vara svårt för elever i den grundläggande utbildningen och studerande på andra stadiet att inom rimlig tid få besöka en skolkurator, -psykolog och ibland även hälsovårdare. Andelen elever och studerande som skolkuratorerna och -psykologerna ansvarar för per person är väldigt stora. Vi vill att tillgången ska bli bättre för våra barn och unga. Att ha fungerande lågröskelverksamhet där barnen finns, det vill säga i skolan, och att resurserna är tillräckliga är centralt för att våra barn och unga ska ha förutsättningarna att må bättre och i tid får den vård de behöver.

Vårt lands framtid hänger på att vi ger kommande generationer bästa möjliga förutsättningar inför framtiden. Där är den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet i nyckelposition, men för att barn och unga ska kunna genomföra

den grundläggande och andra stadiets utbildning framgångsrikt måste de må bra. För fungerande förebyggande åtgärder och att lätt kunna uppsöka skolkuratorer, -psykologer och hälsovårdare krävs nya åtgärder där barnen och de unga rör sig och tilläggsfinansiering. Därför anser vi att man borde lägga till 20 miljoner euro till anslaget för statsandel till kommunerna för ordnande av basservice och uttryckligen till finansieringen för tillgången till skolkuratorer, -psykologer och hälsovårdare.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen

REGERINGENS BUDGET 8 457 931 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
8 413 831 000

TILLÄGGSSATSNING 20 000 000

SATSNINGAR PÅ MENTAL HÄLSA

Psykiska problem förorsakar mänskligt lidande och miljardkostnader åt samhället årligen. Tyvärr har den mentala hälsan blivit i skymundan i vårdreformen. Därför vill vi göra mental hälsa till en nationell politisk prioritet. Vi behöver ett långsiktigt nationellt program för mental hälsa, men också omedelbara satsningar på förebyggande åtgärder, tidigt ingripande och ett tillräckligt antal psykiatriska sjukvårdare.

Vi bör fästa uppmärksamhet vid mental hälsa redan vid ett tidigt skede. Mera kunskande behövs bland annat i familjerådgivningen, skolorna och bashälsovården för att stöda mental hälsa och identifiera risker. Finland behöver lågtröskelmotagningar vid våra hälsostationer. I arbetet för mental hälsa är även möjligheten att använda sitt eget modersmål ytterst viktig.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen

REGERINGENS BUDGET 8 457 931 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
8 413 831 000

TILLÄGGSSATSNING 40 000 000

GRUNDANDET AV VÅLDTÄKTSKRISCENTER

Enligt Istanbulkonventionens 25:e artikel ska Finland grunda stödcentrum för brottsoffer som utsatts för våldtäkt eller annat sexuellt våld. För tillfället finns endast två våldtäktskriscenter i Finland. Enligt experter borde Finland grunda åtminstone tre våldtäktskriscenter. Ett så kallat lågtröskelkriscentrum kostar cirka 300 000 euro om året.

28.90.30 Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen

REGERINGENS BUDGET 8 457 931 000
VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT)
8 413 831 000

TILLÄGGSSATSNING 900 000

EKONOMISKT STÖD FÖR FRIVILLIGA KOMMUNFUSIONER

Finland har i dag lite över 300 kommuner. Antalet kommuner har minskat under de senaste tio åren till följd av medvetna åtgärder från statsmakten. År 1997 uppgick antalet kommuner ännu till 452. De små kommunerna täcker hälften av landets areal medan det finns nio städer med fler än 100 000 invånare. I dessa nio städer finns 37 procent av Finlands invånare och 40 procent av arbetstillfällena.

Vår vision är starka primärkommuner också i fortsättningen. På det sättet kan man trygga närservice och lokal demokrati. I vår modell ska kommunerna även i framtiden kunna ha ansvar för exempelvis socialvården. För att detta ska lyckas behöver vi stöd för att kommuner ska kunna ingå frivilliga kommunsammanslagningar, som komplement till en vårdreform. Nu håller istället en del av kommunens uppgifter, exempelvis via den planerade vårdreformen, på att flyttas bort från det lokala beslutsfattandet. Vi vill ha kommuner med tydliga och viktiga uppgifter.

Vi vill öka på det statliga stödet för kommunreformer för att trygga ett starkt kommunfält också i framtiden.

28.90.31 Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar

REGERINGENS BUDGET 7 990 000
VÅR SKUGGBUDGET 32 990 000

TILLÄGGSSATSNING 25 000 000

SLOPA SKATTEÅTERBÄRING FÖR ENERGIINTENSIVA FÖRETAG

Sysselsättningen och näringslivet stöds med energiskattestöd. Det är tänkt att allmänna energiskattestöd ska främja konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor. Det kan till viss del låta bra, men med facit på handen används stöden som företagsstöd för storföretag som använder mycket energi. Samtidigt förvränger energiskattestöd marknaden eftersom möjligheten att få stöd varierar för olika branscher och företag.

Exempelvis behandlas små och stora producenter i dagens läge olika.

Årligen uppskattas staten förlora 200 miljoner euro i skatteintäkter på grund av energiskattestöden utan att få någon kompensation för utgiften. Totalt uppskattas staten förlora upp till ungefär 400 miljoner euro på skattestöd på en sänkt elskatt till industrin. Detta bekräftar även Statens ekonomiska forskningscentral - VATT i sin utredning. Det har påvisats att konkurrenskraften inte är beroende av energiskattestöden och stöden står därtill i strid med Finlands klimatmål.

Energiskattestödet fördelas inte rättvist till olika företag på lika villkor. I detta ekonomiska läge behövs insatser av alla sektorer och därför vill vi slopa skatteåterbäringen för energiintensiva företag och därmed göra en inbesparing på 230 miljoner euro.

28.91.41 Energiskattestöd

REGERINGENS BUDGET 261 000 000

VÅR SKUGGBUDGET 31 000 000

INBESPARING 230 000 000

HUVUDTITEL 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Vi anser att bildning, utbildning och forskning är nyckeln till Finlands framgång även i framtiden. Vi bör satsa på kunskaps- och kompetensutveckling för att Finland ska vara framgångsrikt internationellt och för att vi ska kunna bibehålla vår konkurrenskraft. Finland bör vara en föregångare då det kommer till kunskaps- och kompetensutveckling. En högklassig och avgiftsfri utbildning är den viktigaste förutsättningen för att alla, oberoende bakgrund, har samma förutsättningar att nå framgång i livet.

Innan senaste riksdagsval lovade alla partier att inte skära i utbildningen eller i studiestödet. Regeringen har helt kallt brutit utbildningslöftet genom att skära i hela den finländska utbildningsstigen. Regeringen har slopat den subjektiva dagvårdsrätten, andra stadiet står inför kraftiga nedskärningar och högskolornas finansiering skärs massivt. Dessutom skär regeringen hårt i studiestödet. Regeringens utbildningsnedskärningar riskerar att rasera vår utbildningsnivå.

Utbildningsnedskärningarna har kritiserats av bland annat EK och OECD. Också många av våra ledande nationalekonomer har uttryckt sin oro över nedskärningar, bland annat Nobelpristagaren i ekonomi, professor Bengt Holmström. Vi godkänner inte regeringens kortsiktiga utbildningsnedskärningar.

ÖKAT ANSLAG TILL FOLKTINGET

Svenska Finlands folkting är ett samarbetsorgan som fungerar över de politiska gränserna för den svenskspråkiga befolkningen i Finland. Alla riksdagspartier med svenskspråkig verksamhet deltar i arbetet. Med tanke på de viktiga uppgifter som Folktinget utför, är det nödvändigt att statsanslaget höjs. Folktingets lagstadgade uppgift är att stödja och stärka det svenska språkets ställning och kulturen på svenska, att bevaka och främja den svenskspråkiga befolkningens rättigheter samt att ge information om det svenska i Finland. De aktuella reformerna med vård- och regionförvaltningsreformen i spetsen har märkbart ökat Folktingets arbetsbörda.

29.01.50 Vissa understöd

REGERINGENS BUDGET 1 337 000

VÅR SKUGGBUDGET 1 439 000

TILLÄGGSSATSNING 102 000

JÄMLIK GRUNDSKOLA

Finlands skola är än så länge bland de bästa i världen och vi ska fortsätta att satsa på den. En avgiftsfri skola är garanten för ett jämlikt och jämställt Finland. En bred allmänbildning, mångsidiga språkkunskaper och sociala färdigheter är viktiga för medborgarnas och landets framgång. Under recessionen på 1990-talet förstod man att skona kunskapssatsningarna från nedskärningarna och det var klokt. Det borde vi hålla i minnet också nu.

Genom att satsa på jämlikhet i den allmänbildande utbildningen satsar vi på barnens välmående och färdigheter. Styrkan och mervärdet i den finländska skolan har varit att den skapar jämlika förutsättningar för alla barn att klara sig oberoende av bakgrund. Pisa-undersökningen som gjordes år 2015 blottar oroväckande trender som växer sig allt starkare. Skillnaderna mellan skolorna är fortfarande små i Finland. En liten skillnad finns mellan de skolor som klarar sig bäst och de som klarar sig sämst. Däremot ser vi nu en större skillnad mellan regionerna, sämst klarar sig västra och östra Finland. I Finland får hemmets socioekonomiska ställning en allt större betydelse för skolframgången. Det här gäller för såväl naturvetenskaper och matematik som för läskunnighet. Den genomsnittliga läskunnigheten har sjunkit mest i skolor med många elever som kommer från hem med lägre socioekonomisk ställning.

Fortsätter utvecklingen som hittills växer skillnaderna mellan barnen och deras skolframgång i de olika socioekonomiska grupperna. Utbildning, arbetslöshet och social tillhörighet går i arv. För att alla barn ska ges de bästa förutsättningar att klara sig måste vi göra satsningar på att

öka jämlikheten inom utbildningen. Grunden för barns jämlika förutsättningar skapas redan inom småbarnspedagogiken. Forskningen visar att en småbarnspedagogik av god kvalitet har långtgående positiva effekter på barns inlärning och sociala färdigheter ända upp i tonåren. I internationell jämförelse är deltagandet i småbarnspedagogiken exceptionellt lågt i Finland och OECD har flera gånger uppmanat Finland att skrida till åtgärder för att höja deltagandet i småbarnspedagogiken. Medlen för att förbättra jämlikheten i den allmänbildande utbildningen borde således kunna användas även för att stöda jämlikheten inom småbarnspedagogiken.

29.10.30 Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning

REGERINGENS BUDGET 703 168 000

VÅR SKUGGBUDGET 735 168 000

TILLÄGGSSATSNING 32 000 000

TRYGGA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR DET FRIA BILDNINGARBETET

Fritt bildningsarbete är en viktig del av det livslånga lärandet. I Finland finns det 340 olika instanser som erbjuder fri bildning. Var femte finländare deltar varje år i den fria bildningens verksamhet. Fria bildningen arrangeras i fem olika institutionsformer: medborgarinstitut, folkhögskolor, sommaruniversitet, studiecentraler och idrottsinstitut. Den fria bildningen är öppen för alla, förmånlig och lättillgänglig. Den har varit speciellt avgörande för integreringen av invandrare. Det är främst via den fria bildningens institutioner som invandrare har haft möjlighet att lära sig Finlands nationalspråk.

29.10.31 Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete

REGERINGENS BUDGET 152 833 000

VÅR SKUGGBUDGET 157 833 000

TILLÄGGSSATSNING 5 000 000

TRYGGA KVINNOORGANISATIONERNAS VERKSAMHET

Kvinnoorganisationernas Centralförbund – Naisjärjestöjen Keskusliitto är en takorganisation som främjar jämställdhet mellan könen och driver kvinnors och flickors rättigheter. Centralförbundet för samman olika aktörer i arbetet för ett mer jämställt samhälle.

NYTKIS är en samhällsorganisation, till vilken alla kvinnoorganisationer inom de partier som är representerade i riksdagen hör. Målet för verksam-

heten är att få ett slut på diskriminering av kvinnor.

Monika-Naiset liitto ry är en mångkulturell förening inom den sociala sektorn. Förbundet upprätthåller bland annat nättjänst för kvinnor med invandrarbakgrund, kvinnor som upplevt våld eller hot om våld.

Statsstödet för kvinnoorganisationer har i jämförelse med många andra medborgarorganisationer varit mycket lågt. Samtidigt har man skurit ned på de redan låga bidragen. Kvinnoorganisationernas Centralförbunds statsbidrag har under de fem senaste åren minskat med nästan en tredjedel.

Kvinnoorganisationerna gör ett värdefullt och respektat jobb genom att modigt och aktivt stå upp för jämställdheten i samhället. De samarbetar med andra medborgarorganisationer, olika ministerier, riksdagen, kommunerna och den privata sektorn. Vi bör trygga kvinnoorganisationernas verksamhetsförutsättningar.

29.10.51 Valtionavustusjärjestöille

REGERINGENS BUDGET 7 263 000

VÅR SKUGGBUDGET 7 713 000

TILLÄGGSSATSNING 450 000

TRYGGA NÄRUNDERVISNINGEN I YRKESKOLORNA

Vi anser att regeringens nedskärningar på 190 miljoner euro i yrkesutbildningen är omöjliga att genomföra med bibehållen kvalitet i undervisningen. Vi vill se att närundervisningen tryggas. Den leder dessutom till ojämlika förhållanden mellan olika regioner och deras invånare. Det finns en uppenbar risk att utbildningsutbudet i många regioner kommer att bli klart sämre. Vi är särskilt bekymrade över att regeringen verkställer den kraftiga nedskärningen i yrkesutbildningen utan att ha en genomtänkt plan över hur nedskärningen ska genomföras. För att den regionala tillgängligheten och närundervisningen ska kunna tryggas och för att yrkeskunniga personer även i framtiden mångsidigt ska kunna utbildas föreslår vi ett tilläggsanslag på 20 miljoner euro för yrkesutbildningen.

29.20.30 Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader

REGERINGENS BUDGET 768 271 000

VÅR SKUGGBUDGET 788 271 000

TILLÄGGSSATSNING 20 000 000

“Vi vill trygga närundervisningen”

TRYGGA FINLANDS AKADEMIS VERKSAMHET

Finlands Akademi finansierar högklassig vetenskaplig forskning, verkar som sakkunnig inom vetenskapen och forskningspolitiken samt stärker vetenskapens och forskningens ställning. Finlands Akademi bidrar till att stärka den finländska forskningens förnyelseförmåga och göra forskningen mångsidigare och mer internationell. Verksamheten är av stor vikt samt en framgångsfaktor. Finland behöver värna om när det gäller den högre utbildningen i vårt land.

29.40.01 Anslag för Finlands Akademi
REGERINGENS BUDGET 11 605 000
VÅR SKUGGBUDGET 11 855 000

TILLÄGGSSATSNING 250 000

UNIVERSITETENS OCH YRKESHÖGSKOLORNAS FINANSIERING BÖR TRYGGAS

Regeringen skär i universitetens anslag med 50 miljoner euro per år. Yrkeshögskolornas finansiering skärs med 25 miljoner euro per år. Regeringen har dessutom fryst universitetsindexet och yrkeshögskoleindexet fram till 2019. Nedskärningarna ackumuleras och ökar under kommande år, även i det fall att ekonomin skulle vända uppåt. Totalt kommer högskolorna och forskningen att mista hundratals miljoner euro. Vi godkänner inte nedskärningen i universitetens anslag och inte heller indexfrysningen. Regeringen har också slopat den så kallade apotekersättningen för Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet. Ersättningen har årligen varit cirka 30 miljoner euro för Helsingfors universitet och cirka en miljon euro för Östra Finlands universitet. Regeringens massiva utbildningsnedskärningar slår särskilt hårt mot Helsingfors universitet som för tillfället är vårt mest framgångsrika universitet. Vi godkänner inte denna nedskärning och anser att apotekersättningen bör återinföras.

29.40.50 Statlig finansiering av universitetens verksamhet
REGERINGENS BUDGET 1 767 428 000
VÅR SKUGGBUDGET 1 835 728 000

TILLÄGGSSATSNING 68 300 000

29.40.52 Särskild statlig finansiering för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet
REGERINGENS BUDGET 0
VÅR SKUGGBUDGET 31 700 000

TILLÄGGSSATSNING 31 700 000

29.40.55 Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet

REGERINGENS BUDGET 826 250 000
VÅR SKUGGBUDGET 858 250 000

TILLÄGGSSATSNING 32 000 000

BIBEHÅLL HÖGSKOLESTUDERANDES STUDIESTÖD PÅ NUVARANDE NIVÅ

Studiestödet är studerandes grundtrygghet. Nu skär regeringen i högskolestuderandes studiepenning med cirka 25 procent. Ingen annan medborgargrupp ställs inför lika stora nedskärningar i sin grundinkomst. Detta trots att regeringen innan senaste riksdagsvalet lovade att inte skära i studiestödet. Nu gör regeringen tvärtom. Det illustrerar regeringens nonchalans gentemot studerande och utbildningen. Det är inte acceptabelt att stävja statens skuldsättning genom att skuldsätta studerande. Studerandes jobb är att studera. De ska kunna leva utan att vara tvungna att lyfta lån. Jämlikhet inom utbildningen är något vi i Finland har varit stolta över. Det studiepenningsbetonade studiestödet har främjat ungas möjligheter att studera, oberoende av sin ekonomiska bakgrund. Tack vare studiestödet har fler som inte kommer från en familj med akademisk bakgrund kunnat söka sig till högskolestudier. Nu bryter regeringens åtstramningspolitik ner dessa möjligheter i en klar markering av regeringens värderingar. Vi godkänner inte studiestödsnedskärningarna. Studiepenningen för högskolestuderande bör bibehållas på nuvarande nivå. Eftersom vi inte godkänner regeringens studiestödsnedskärningar behöver studiestödet i vår modell heller inte i högre grad vara lånebaserat, såsom regeringen föreslår, och därmed minskar behovet av statsborgen för studielånet.

29.70.55 Studiepenning och bostadstillägg
REGERINGENS BUDGET 449 326 000
VÅR SKUGGBUDGET 526 326 000

TILLÄGGSSATSNING 63 000 000

29.70.52 Statsborgen för studielån
REGERINGENS BUDGET 54 200 000
VÅR SKUGGBUDGET 31 200 000

INBESPARING 23 000 000

STUDERANDES INKOMSTGRÄNSER BÖR HÖJAS MED 50 PROCENT

Samtidigt som regeringen skär hårt i studiestödet höjer den ändå inte inkomstgränserna för studerande. Paradoxalt, med tanke på att studerandes behov att jobba vid sidan om studierna ökar då regeringen skär i stöden. Inkomstgränserna orsakar problem för studerande som tvingas betala tillbaka stödmånader eller avbryta sitt jobb. Dessutom är arbetserfarenheten under studietiden en viktig kontakt till arbetslivet och utgör ofta en förutsättning för att få ett jobb. Samtidigt studiestödets återbetalningsbyråkrati onödigt arbete. Svenska riksdagsgruppen föreslår därför att studiestödets inkomstgränser höjs med 50 procent.

29.70.55 Studiepenning och bostadstillägg

REGERINGENS BUDGET 449 326 000

VÅR SKUGGBUDGET 526 326 000

TILLÄGGSSATSNING 14 000 000

MERA RESURSER TILL UPPSÖKANDE UNGDOMSARBETE

Det är ett gemensamt ansvar att jobba för att de unga får bästa möjliga start i livet samt att samhället aktivt stöder dem som är i behov av särskilt stöd. För att lyckas med den målsättningen krävs resurser. Alternativkostnaden, att inte hjälpa de unga till rätta, skapar på sikt betydligt högre kostnader. Utöver att det är en ekonomisk förlustaffär är det givetvis också en personlig tragedi när en ung människa slås ut. Varje ung människa måste garanteras en möjlighet att komma vidare i sitt liv, den uppsökande ungdomsverksamheten är ett verktyg för att så ska kunna ske.

29.91.51 Verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete

REGERINGENS BUDGET 19 523 000

VÅR SKUGGBUDGET 29 523 000

TILLÄGGSSATSNING 10 000 000

“Det är ett gemensamt ansvar att jobba för att de unga får bästa möjliga start i livet.”

HUVUDTITEL 30 JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET

Vi anser att en stark inhemsk produktion av trygga råvaror och livsmedel måste garanteras. Därför ska det vara lönsamt att bedriva hållbart jord- och skogsbruk med beaktande av våra nordliga utmanande förhållanden. Genom hållbart utnyttjade av naturresurser, ny teknologi och återvinning av material kan ett bioekonomiskt tänkande förena sektorer inom primärproduktionen och skapa nya utkomstmöjligheter inom landsbygdsnäringarna. Våra utmanande förhållanden måste också beaktas i kompensationsersättningar, som tryggar vårt jordbruks verksamhetsförutsättningar och fortsättning.

Vi vill också bibehålla arbetsplatserna inom fiskerinäringen i våra kustbygder och i insjöområdet samt också i framtiden kunna erbjuda konsumenterna inhemska fiskprodukter. Därför är det viktigt att hitta hållbara lösningar för att bekämpa de skador som skarven och sälen orsakar yrkesfisket.

Att ålägga våra jordbrukare mer och mer byråkrati är ohållbart. Därför vill vi förenkla och effektivisera övervakningen av livsmedel.

LANDSBYGDSRÅDGIVNINGEN BÖR TRYGGAS

Avsikten med anslagen för landsbygdsfinansiering är att trygga rådgivning av hög kvalitet som är regionalt och innehållsmässigt täckande, vilket i sig skapar förutsättningar för jordbruksproduktion i hela landet. Genom landsbygdsrådgivningen vill man förbättra landsbygdsföretagares konkurrenskraft och kvaliteten på produkter och verksamhet, förbättra miljön bland annat genom uppgörande av odlingsplaner samt bredda mångsidigheten i landsbygdsnäringarna till att även om fatta t.ex. energiproduktion, landsbygdsturism och entreprenad. Landsbygdsföretagen blir allt större, vilket medför att jordbrukarens tid och kunskap blir en begränsande faktor för produktionen, och därmed ökar behovet av stöd och rådgivning. Landsbygdsrådgivningen har under de senaste åren satsat speciellt på företagsekonomi, företagsledning och att finna kostnadseffektiva metoder över hela produktionsprocessen. Det har varit nödvändigt med tanke på de nuvarande produktpriserna och den lönsamhetskris som jordbruket nu befinner sig i.

Att låta rådgivningsorganisationernas statsbidrag ytterligare sjunka känns därför omotiverat. Enligt statsrådets förslag till statsbudget för år 2018 kommer anslaget till landsbygdsrådgivningsorganisationer att skäras rejält, med ca 35 %. För föreningar

och sammanslutningar som utför landsbygdsrådgivning innebär detta en ohållbar utveckling.

I grund och botten är det fråga om att trygga den inhemska livsmedelsproduktionen. Det råder stor enighet om att man ska satsa på inhemsk livsmedelsproduktion, på ekologiskt producerade livsmedel och på närproducerad mat. Alla tänkbara åtgärder måste därför vidtas för att det målet ska uppnås. Till det hör också rådgivning. I en tid när landsbygdsföretagare är allt mer sysselsatta med pappersarbete i form av stödansökningar, tillstånd och rapportering är rådgivning för landsbygdsföretagare av allra största vikt för att klara av de allt ökande myndighetskraven. Då är det också skäligt att staten kommer emot genom att öka, istället för att minska, finansiering för dylik rådgivning.

30.10.50 Statsbidrag för utvecklandet av landsbygdsnäringsarna

REGERINGENS BUDGET 3 466 000
VÅR SKUGGBUDGET 5 866 000

TILLÄGGSSATSNING 2 400 000

4H-VERKSAMHETEN BÖR TRYGGAS

4H är en av Finlands största ungdomsorganisationer. 4H fungerar i hela landet, med betoning på landsbygden. Verksamheten, som tar sig an och svarar på samhällsutmaningarna, byggs upp av ett stort antal frivilliga föreningsaktiva. Organisationens syfte är att erbjuda utbildande och utvecklande verksamhet för unga. 4H:s verksamhet inbegriper bland annat arbetslivsträning för unga. Detta är verksamhet som är av största vikt för ungdomars framtida sysselsättning, speciellt på landsbygden där sysselsättningsgraden ofta är lite lägre än i andra delar av landet. 4H:s understöd har sänkts under många år. Vi anser att verksamheten är för viktig för att ständigt drabbas av sänkta bidrag.

30.10.55 Statsbidrag för 4H-verksamhet

REGERINGENS BUDGET 3 305 000
VÅR SKUGGBUDGET 3 905 000

TILLÄGGSSATSNING 600 000

EFFEKTIVERA MYNDIGHETS- UPPGIFTERNA SOM GÄLLER LIVSMEDELSSÄKERHET

Det finns ett behov av att effektivera myndighetsuppgifterna som gäller livsmedelssäkerhet. En del av effektiveringen är att minska på uppgifter där två myndigheter i praktiken sköter samma uppgifter. Livsmedelssäkerhetsverket kunde effektivieras på två punkter. Den första är laboratorietjänsterna för livsmedelssäkerhet inom Livsmedelssäkerhetsverket och Tullen. Genom att överföra

laboratorietjänsterna till Tullen, kunde arbetet effektiviseras utan att konsumenternas säkerhet äventyras. Den andra delen är övervakningen av djurvelfärd samt djur- och växthälsa. För tillfället kan Livsmedelssäkerhetsverkets och NTM-centralens övervakare besöka gårdar och inspektera samma djur och papper, men på olika dagar. Genom att överföra övervakningen till NTM-centralerna, kan man bättre koordinera gårdsbesöken och antalet besök skulle minska och därmed kan man spara in resurser.

30.20.2 Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader

REGERINGENS BUDGET 38 125 000
VÅR SKUGGBUDGET 19 625 000

INBESPARING 18 500 000

EN KOMPENSATIONERSÄTTNING BEHÖVS

Enligt regeringsprogrammet har regeringen beslutat att skära ner kompensationsersättningar med 33 miljoner euro. Kompensationsersättningarna är en viktig del av jordbruks- och livsmedelsekonomin. Jordbruksföretagare ersätts för naturskador orsakade av bestående ofördelaktiga naturliga förhållanden. Kompensationsersättningarnas mål är att säkra jordbrukets verksamhetsförutsättningar och framtid samt att bevara jordbruksareal för jordbruksanvändning. Detta påverkar den kontrollerade utvecklingen av mängden gårdar samt bevarar ekonomiskt livskraftiga gårdar. Därför är dessa viktiga för landsbygdens sysselsättning och landsbygdens ekonomiska utveckling.

Under budgetmanglingen kom man överens om att halvera nedskärningarna för år 2018. Att exporten stiger har ännu inte hjälpt jordbruksföretagarnas svåra situation. På grund av det räcker inte 21 miljoner euro för att ersätta alla nedskärningar som gjorts i kompensationsersättningarna och därmed är ett tilläggsanslag på sin plats.

*30.20.44 Kompensationsersättningar
(reservationsanslag 3 år)*

REGERINGENS BUDGET 518 738 000
VÅR SKUGGBUDGET 529 738 000

TILLÄGGSSATSNING 11 000 000

FINLANDS YRKESFISKAR- FÖRBUNDS VERKSAMHETS- FÖRUTSÄTTNINGAR

Finlands EU-medlemskap, en ökad internationell konkurrens samt vissa nationella faktorer har

under de senaste åren kraftigt förändrat fiskerinäringens verksamhetsförutsättningar i vårt land. Näringens utveckling har till många delar varit negativ även om man kunnat notera ett allt större intresse för fiskprodukter på marknaden. Konsumenternas tillgång till inhemsk fisk har dock speciellt under den senaste tiden försämrats. Fiskerinäringen står därför inför stora utmaningar.

För att bibehålla arbetsplatserna inom fiskerinäringen i våra kustbygder och i insjöområdet samt för att också i framtiden kunna erbjuda konsumenterna inhemska fiskprodukter måste näringen kontinuerligt utvecklas av fiskets organisationer och våra myndigheter. Finlands Yrkesfiskarförbund har som yrkesfiskarnas organisation därmed en central position. Yrkesfiskarförbundet måste i denna situation tilldelas extra resurser för att effektivisera utvecklandet av näringen och informationsspridningen till fiskeriföretagarna, för att förmedla information till fiskeriföretagarna, för att långsiktigt utveckla företagsverksamheten och företagsstrukturen inom näringen samt för att öka samarbetet mellan fiskeriföretagarna med mera. Finlands Yrkesfiskarförbund finansierar sin verksamhet med medlemsavgifter från fiskarkåren. Eftersom fiskarkåren en längre tid minskat har finansieringen försvårats. Finlands Yrkesfiskarförbund används regelbundet som sakkunniginstans av myndigheterna och innehar en central roll i utvecklandet av fiskerinäringen i Finland.

30.40.51 Främjande av fiskerihushållningen

REGERINGENS BUDGET 10 100 000

VÅR SKUGGBUDGET 10 200 000

TILLÄGGSSATSNING 100 000

REDUCERINGSFISKET BÖR TRYGGAS

Det största hotet mot Östersjön är övergödningen, som påverkar vattenkvaliteten, ekosystemens funktion samt vattendragens friluftsanvändning. Vattendragens fiskbestånd har ändrats så att mörtfisk och braxen har märkbart ökat, vilket försvårar fiskandet av andra arter och minskar fritidsanvändningen av våra vattendrag. Reduceringsfiskets syfte är att på ett hållbart sätt fiska underutnyttjad fisk och med den ta bort fosfor och kväve från eutrofierade vattenområden.

Finland har i och med HELCOM:s aktionsplan (BSAP) för Östersjön förbundit sig till att reducera fosforutsläppen i Östersjön. Genom reduceringsfisket skulle en del av detta mål kunna uppfyllas. I jämförelse med många andra vattendragsinvesteringar så är reduceringsfiske en mycket kostnadseffektiv åtgärd. Utvecklandet av reduceringsfisket och säkerställandet av en oavbruten finansiering

är nödvändiga för att kunna genomföra systemet effektivt. Yrkesfiskarna måste garanteras en tillräcklig finansiering, så att de kan planera sitt fiske och utföra de nödvändiga investeringarna. Det långsiktiga målet är att stabilisera marknadspriset för mindre värdefull fisk så att fiskandet av dessa arter sker kontinuerligt.

30.40.62 Främjande av fiskerihushållningen

REGERINGENS BUDGET 20 362 000

VÅR SKUGGBUDGET 20 462 000

TILLÄGGSSATSNING 100 000

“Vi anser att en stark inhemsk produktion av trygga råvaror och livsmedel måste garanteras. Därför måste det vara lönsamt att bedriva ett hållbart jord- och skogsbruk med beaktande av våra nordliga utmanande förhållanden.”

HUVUDTITEL 31 KOMMUNIKATIONS- MINISTERIET

Svenska riksdagsgruppen anser att väl fungerande trafikförbindelser är nödvändiga för att landets alla regioner så långt som möjligt ska vara likvärdiga. Staten har länge haft en uttalad strategi om hur hela landet ska hållas levande. Fungerande infrastruktur är grundbulten i det arbetet. Vi behöver också en fungerande kollektivtrafik och då det gäller väg- och bannätet är det viktigt att satsa såväl på förbättringar av existerande vägar och banor som på nyinvesteringar. Staten bör även ta ansvar för att nivån på skärgårdstrafiken hålls intakt.

BASTRAFIKLEDSHÅLLNING

För människors och företags rörlighet och möjlighet att verka behövs fungerande basstrafikleder vars tillstånd upprätthålls. Under anslaget för basstrafikledshållning hör bland annat skötsel, användning och reparation av

trafikledsnätet, livscykelhantering, egendomsförvaltning, planering, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem samt styrning av och information om trafiken, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt isbrytning, landsvägsfärjetrafiken, sjökartläggning och andra uppgifter som den som upprätthåller trafikleder, banor eller farleder har ansvar för samt till betalning av skadestånd som föranleds av trafikledshållningen.

I ett stort land kan det ibland vara utmanande att klara av att sköta alla uppgifter som går under momentet bastrafikledshållning. Vi anser att det i ekonomiskt mer utmanande tider ska ligga fokus på att upprätthålla redan existerande bastrafikleder och inte bygga upp konkurrerande förbindelser som gör att resurserna sprids ut på flera leder som ändå kopplar samma start- och slutort. Därför vill vi minska anslaget för bastrafikledshållningen med 10 000 000 euro.

31.10.20. Bastrafikledshållning

REGERINGENS BUDGET 1 398 000 000

VÅR SKUGGBUDGET 1 388 000 000

INBESPARING 10 000 000

HUVUDTITEL 32

ARBETS- OCH NÄRINGS-MINISTERIET

Vi anser att det bara finns en utväg ur den långvariga ekonomiska krisen som har drabbat Finland och Europa - vi måste jobba oss upp ur lågkonjunkturen. Vi behöver fler jobb, fler som jobbar och vi måste jobba mer och längre. Detta ställer stora krav på kvaliteten och flexibiliteten i arbetslivet.

Finland behöver en tillväxtpolitik som uppmuntrar till jobb, företagande, investeringar och framtidsatsningar. Vi anser att allt arbete är värdefullt och har betydelse för vår välfärd. I dag kommer det in färre personer på arbetsmarknaden än det går ut. Det kräver nytänkande bland arbetsmarknadsorganisationer och beslutsfattare. Vi måste öka mängden arbetsföra finländare i arbete. Vi behöver redan nu arbetskraft från utlandet för att få vår ekonomi att rulla. Därför måste vi avskaffa gränshindren på arbetsmarknaden och inom näringslivet.

Små- och medelstora företag ska uppmuntras att anställa, att expandera och även att internationalisera sig och idka internationell handel. Det är i dessa företag de nya jobben uppstår. Samhällets uppgift är att skapa ramarna för företagen att verka inom. Dessa ramar måste vara flexibla och ge företagen möjlighet att vara framgångsrika.

Det är vårt medmänskliga ansvar att hjälpa människor i nöd. Finland ska välkomna flyktingar som tvingats lämna sitt land eller sin region för att överleva. En fungerande integration är central i processen att få invandrare att hitta en plats i det finländska samhället. En ökad invandring förbättrar även Finlands snedvridna demografi.

EFFEKTIVERA MYNDIGHETS-UPPGIFTERNA SOM GÄLLER LIVSMEDELSSÄKERHET

Det finns ett behov av att effektivera myndighetsuppgifterna som gäller livsmedelssäkerhet. En del av effektiveringen är att minska på uppgifter där två myndigheter i praktiken sköter samma uppgifter. Livsmedelssäkerhetsverket kunde effektiveras på två punkter. Den första är laboratorietjänsterna för livsmedelssäkerhet inom Livsmedelssäkerhetsverket och Tullen. Genom att överföra laboratorietjänsterna till Tullen, kunde arbetet effektiveras utan att konsumenternas säkerhet äventyras. En överföring av laboratorietjänsterna förutsätter att anslagen för tullens omkostnader ökar med 1 500 000 euro. Överföringen skulle således ge en inbesparing på 3 miljoner euro.

Den andra delen är övervakningen av djurvälfärd samt djur- och växthälsa. För tillfället kan Livsmedelssäkerhetsverkets och NTM-centralens övervakare besöka gårdar och inspektera samma djur och papper, men på olika dagar. Genom att överföra övervakningen till NTM-centralerna, kan man bättre koordinera gårdsbesöken och antalet besök skulle minska. Det skulle effektivera verksamheten, göra den mer kostnadseffektiv och underlätta gårdarnas verksamhet. Genom att skära 14 miljoner kunde man föra över 7 miljoner åt NTM-centralerna för deras ökade uppgifter och fortfarande få en inbesparing på 7 miljoner.

32.01.02 Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader

REGERINGENS BUDGET 168 025 000

VÅR SKUGGBUDGET 175 025 000

TILLÄGGSSATSNING 7 000 000

VIEXPOS VERKSAMHET BÖR TRYGGAS

Vår ekonomi är beroende av små- och medelstora företags framgång och deras möjligheter att kunna sysselsätta. Vi vet att det är i små- och medelstora företag de nya jobben uppstår.

Österbotten är en av de regioner i vårt land som exporterar mest, det finns stark företaganda och en tradition av framgångsrikt företagande. Genom att trygga andelslaget för exportfrämjande Viexpo i

Österbottens och Mellersta Österbottens verksamhetsförutsättningar vinner små- och medelstora företag i hela landskapet. I övriga delar av landet sköter Finpro denna verksamhet, men i Österbotten har Viexpo exklusiv behörighet. Det tenderar att bli bortglömt när statliga pengarna fördelas genom understöd till sammanslutningar som främjar utrikeshandel, näringspolitik och företags internationalisering. Vi vill trygga Viexpas viktiga verksamhet.

32.01.40 Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap

REGERINGENS BUDGET 17 651 000

VÅR SKUGGBUDGET 17 801 000

TILLÄGGSSATSNING 150 000

BUSINESS FINLANDS FORSKNINGS- ANSLAG BÖR TRYGGAS

Vi vill att stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet görs via oberoende instanser, som Business Finland. Möjligheten för nya innovationer att uppstå och utvecklas måste kunna ske även utanför säsongbundna politiskt prioriterade områden. Trots att det allokeras tilläggsresurser till det nya Business Finland är finansieringsnivån under 2015 års nivå för Tekes och Finpros sammanlagda finansiering och i led med regeringens utbildningsfientliga politik. Att skära i finansiering till forskning, utveckling och innovation och allokera anslag till politiska spetsprojekt kan leda till att det satsas på olönsamma affärsidéer istället för på Finlands nästa Nokia. Vi vill att det skapas förutsättningar för utveckling av produkter med ett högt förädlingsvärde.

Finland kan inte konkurrera globalt i kvantitet, vi kan endast vinna gällande kvalitet. Samhällsutvecklingen formar efterfrågan på marknaden och därför behövs förbättrat samarbete mellan näringslivet, utbildningen och forskningen. Det skapar förutsättningarna för nya innovationer att växa fram. Därför anser vi att man inte kan pruta på Business Finlands finansiering och skära i forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten.

32.20.40 Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 250 900 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT) 295 000 000

TILLÄGGSSATSNING 43 000 000

FORSKNINGSANSLAG FÖR TRÄBYGGANDE

Främjande av träbyggande ingår i regeringsprogrammet. De största hindren för träbyggande

är för tillfället brandregler och avsaknaden av gemensamma standarder. För att korrigera detta vill vi starta ett forskningsprojekt som strävar till att se över brandsbestämmelserna och göra lagstiftningen materialneutral - det finns ingen orsak till att vi har strängare lagstiftning än till exempel Sverige. Finskt och svenskt trä brinner lika bra.

32.20.40 Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 250 900 000

VÅR SKUGGBUDGET (SAMMANLAGT) 295 000 000

TILLÄGGSSATSNING 1 100 000

EFFEKTIVARE ARBETSFÖRMEDLING

För att kunna garantera finländarna ett gott arbetsliv under hela karriären krävs att staten ger sitt stöd under de perioder som det av olika skäl blir avbrott i arbetet. Finland behöver fler som arbetar och betalar skatter för att trygga välfärdssamhället. Det förutsätter bättre rehabilitering och fortbildning av dem som nu går arbetslösa.

Den finländska arbetsmarknaden har länge lidit av en obalans mellan utbud och efterfrågan. Det har utbildats för stora årskurser inom vissa utbildningsområden medan antalet arbetsplatser har minskat inom industri och produktionssektorn. Utmaningen har legat i att hitta ett läge där arbetssökande och arbetsgivare finner varandra effektivare.

En konkurrensutsättning av arbetskraftstjänsterna bör i högre grad möjliggöras för att skapa effektivare tjänster. Vidareutbildning ska ligga i fokus för att öka den arbetssökandes attraktion på arbetsmarknaden.

Det är uppenbart att dagens sysselsättningsåtgärder och vårt nuvarande sätt att sköta arbetsförmedlingen inte fungerar. För att lösa de strukturella problemen krävs en omfattande reform där arbetskraftstjänsternas konkurrensutsättning möjliggörs i högre grad. Det vill vi stöda, samtidigt som vi anser att det då är ändamålsenligt att minska på de offentliga arbetsförmedlingstjänsterna.

32.30.01 Arbets- och näringsbyråernas omkostnader

REGERINGENS BUDGET 162 576 000

VÅR SKUGGBUDGET 137 576 000

INBESPARING 25 000 000

ORDENTLIGA ANSLAG FÖR PRIVATA ARBETSFÖRMEDLINGAR

Finland behöver fler som arbetar och betalar skatter för att trygga välfärdssamhället. Det

förutsätter bättre rehabilitering och fortbildning för dem som nu går arbetslösa. Att bolla långtidsarbetslösa mellan olika myndigheter gynnar inte sysselsättningen och måste upphöra. Konkreta sysselsättningsåtgärder måste införas. Sysselsättningstjänsterna och arbetsförmedlingen måste göras effektivare och mer resursorienterad. Vidareutbildning ska vara i fokus för att öka den arbetssökandes attraktion på arbetsmarknaden.

Det bästa sättet att reformera sysselsättningstjänsterna är att ge ordentliga anslag åt försöket med de privata arbetsförmedlingstjänsterna så att tjänsterna på allvar kan tas i bruk. Regeringen tar här ett onödigt försiktigt steg i rätt riktning.

32.30.51 Offentlig arbetskrafts- och företagsservice

REGERINGENS BUDGET 327 050 000

VÅR SKUGGBUDGET 342 050 000

TILLÄGGSSATSNING 15 000 000

SLOPA KOMPENSATIONSSTÖD FÖR UTSLÄPPSHANDELNS INDIREKTA KOSTNADER

Tidigare riktades auktioneringen av utsläppsrätter till finansieringen av Finlands utvecklings- och klimatarbete och det förfarandet fick positiv uppmärksamhet internationellt. Nu föreslår regeringen att utsläppshandelns intäkter riktas till den energiintensiva industrin. Detta trots att Statens ekonomiska forskningscentral VATT sågade Arbets- och näringsministeriets utkast på ändringar i lagen om utsläppshandeln. VATT har även gjort en utredning kring de negativa effekterna av energiskattestöden överlag. Nu vill regeringen i enlighet med regeringsprogrammet finansiera stödet med inkomster från auktioneringen av utsläppsrätter.

Momentet motiveras bland annat med att trygga den elintensiva exportindustrins konkurrenskraft. Det har dock bevisats att företagets konkurrenskraft inte är avhängiga av energiskattestöden samt att stöden står i strid med Finlands klimatmål.

Att regeringen flyttar inkomsterna från finansieringen av Finlands utvecklings- och klimatarbete gör att vårt internationella anseende lider eftersom vi istället väljer att stöda industrin som har den största energiförbrukningen. Finlandsbilden lider av nedskärningarna i utvecklingsarbetet och att vi, mindre än ett år efter att Parisavtalet godkänts, tar till åtgärder som inte gynnar vår klimatpolitik.

32.60.46 kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader

REGERINGENS BUDGET 27 000 000

VÅR SKUGGBUDGET 0

INBESPARING 27 000 000

EN HÖJNING AV FLYKTINGKVOTEN

Finlands flyktingkvot har år 2014 och 2015 legat på 1 050 flyktingar per år och 750 för år 2016-2017. För år 2018 föreslår regeringen en kvot på 750 flyktingar, samtidigt som flyktingströmmarna inte har varit lika stora sedan andra världskrigets slut. Det totala antalet flyktingar uppgår till 65,6 miljoner. Europa tar emot mindre än 10 procent av världens flyktingar.

Finland är ett av världens rikaste och mest jämlika länder. Vi behöver visa solidaritet med de som har det sämre. Det är vår tur att erbjuda andra det skydd som tidigare givits åt oss. Flyktingpolitiken ska bygga på humanitet och på skydd av mänskliga rättigheter. Ingen ska tvingas leva i otrygghet och misär. En höjning av flyktingkvoten är ett bra sätt att långsiktigt hjälpa människor som har det svårt.

Vi vill se en ordentlig och stegvis höjning av flyktingkvoten. Finland tar emot många asylsökande och det motiverar en något lägre flyktingkvot än vad vi vill ha på lång sikt. Svenska riksdagsgruppen föreslår en höjning av flyktingkvoten från 750 till 2 500 flyktingar årligen. För att en person som inte talar landets språk, inte är bekant med Finlands lagstiftning och normer och dessutom eventuellt har erfarenheter som är traumatiska ska hitta sin plats i samhället behövs fungerande integration. Därmed vill vi rikta tilläggsfinansiering till den statliga ersättningen för integrationsfrämjande verksamhet.

32.70.30 Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet

REGERINGENS BUDGET 246 925 000

VÅR SKUGGBUDGET 255 525 000

TILLÄGGSSATSNING 8 600 000

“Finland är ett av världens rikaste och mest jämlika länder. Vi behöver visa solidaritet med dem som har det sämre. Det är vår tur att erbjuda andra det skydd som tidigare givits oss”

HUVUDTITEL 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDS- MINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Svenska riksdagsgruppen vill rikta stöd till de svagaste grupperna i samhället – ensamförsörjarfamiljer, pensionärer, krigsveteraner, studerande och till dem som är i behov av vård eller rehabilitering. Vi vill reformera utkomstskyddet för arbetslösa, så att det i högre grad sporrar till en nystart på arbetsmarknaden.

Vi vill även reservera tillräckliga anslag för att utöka skyddshemsplatserna och grunda nya stödcentrum för våldtäktsoffer. Vi anser att det är en rättvisefråga att även asylsökande mammor får moderskapsförpackningen.

Vård- och landskapsreformen är under intensiv beredning och de slutliga besluten är inte ännu fattade. Svenska riksdagsgruppen förhåller sig kritisk till reformen. Vi anser inte att skapande av en ny förvaltningsnivå, landskapen, löser problemen inom primärhälsovården. Vi behöver fler läkare till hälsocentralerna, inte mer förvaltning och byråkrati.

Vår utgångspunkt är en rättvis och jämlik tillgång till akutvård och dygnet runt-jour. Därför anser vi att landskapen, ifall de måste grundas, ska ha egen beskattningsrätt samt rätt att själva bestämma omfattningen på sin jourverksamhet och specialistsjukvård. För att trygga en jämbördig och grundlagsenlig behandling av språkgrupperna är det av största vikt att även Vasa centralsjukhus får fulljourstatus.

I vårdreformen är det klokast att valfriheten genomförs stegvis. Ett första steg är att utveckla systemet med servicesedlar. Närservicen ska klart definieras och tryggas. I motsats till regeringens planer anser vi att socialvården som inbegriper grundläggande socialvård, missbrukarvård, barnskydd och äldreomsorg bör förbli kommunens ansvar. Vi förutsätter att trovärdiga språkkonsekvensbedömningar görs innan besluten om vårdreformen fattas.

MAMMALÅDAN ÅT ASYLSÖKANDE

Kvinnor som beviljats asyl i Finland har rätt till moderskapsförpackningen, men de kvinnor som kommit till Finland men ännu väntar på beslut om asyl får ingen moderskapsförpackning. Det är självklart, att de som väntar på beslut har minst lika stort behov av all hjälp och allt stöd som de kan få med sitt nyfödda barn. Därför anser Svenska riksdagsgruppen att även denna grupp borde få moderskapsförpackningen.

Nyfödda barn hör till den mest oskyldiga gruppen som tvingas lida av de rådande orättvisorna. Den ökade mängden asylsökande kan också innebära att väntetiden för ett asylbeslut kan bli lång. Moderskapsförpackningen skulle vara ett av de mest praktiska och konkreta sätt att hjälpa dessa barn och mammor.

En grov uppskattning är att antalet spädbarn och barn som föds i Finland under väntetiden kan vara omkring 130 per år. Värde på en moderskapsförpackning är cirka 300 euro. Detta betyder att med en relativt liten summa kan vi välja att hjälpa de mest utsatta och oskyldiga i den rådande katastrofen.

33.10.50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption.

REGERINGENS BUDGET 11 750 000

VÅR SKUGGBUDGET 11 790 000

TILLÄGGSSATSNING: 40 000 EURO

HÖJT ENSAMFÖRSÖRJARTILLÄGG

Finland är barnfattigdomen en växande trend. Samtidigt som den allmänna inkomstnivån har stigit, har barnfamiljernas fattigdom ökat. Antalet barn som bor i mindre bemedlade familjer har nästa tredubblats på tjugo år.

Barnfattigdom är vanligast i familjer med endast en försörjare. Ungefär 20 procent av alla familjer är ensamförsörjarfamiljer och en majoritet av dessa, 86 procent, har en moder som försörjare. Nuförtiden är 20 procent av ensamförsörjarfamiljer låginkomsttagare, i mitten på 1990-talet var andelen ungefär 10 procent. Som jämförelse kan noteras att i familjer med två försörjare hör omkring sju procent till låginkomsttagargruppen. Orsakerna till de låga inkomsterna hos ensamförsörjare är både arbetslöshet och nedskärningarna i inkomstöverföringarna.

Universella förmåner och service är grunden i bekämpningen av barnfamiljernas fattigdom. Indexnedfrysningen av de sociala förmånerna försvagar ytterligare levnadsnivån för familjer med de lägsta inkomsterna. Regeringen anvisar 9,5 miljoner euro för en höjning av barnbidraget för ensamförsörjare, vilket innebär en ökning på cirka 5 euro i månaden. Vi vill rikta ytterligare 11,7 miljoner euro till att höja barnbidragets ensamförsörjartillägg, vilket sammantaget betyder att barnbidraget för denna grupp stiger med drygt 11 euro per månad.

33.10.51. Barnbidrag

REGERINGENS BUDGET 1 369 900 000

VÅR SKUGGBUDGET 1 381 600 000

TILLÄGGSSATSNING: 11 700 000 EURO

SLOPAD KOPPLING MELLAN BARNBIDRAG OCH UTKOMSTSTÖD

Ensamförsörjarna hör till barnfamiljerna med den allra svagaste ekonomin. Det ter sig orättvist att de ofta går miste om nyttan med barnbidragets ensamförsörjartillägg. Därför bör kopplingen mellan barnbidragets ensamförsörjartillägg och utkomststöd slopas.

Idag påverkar ensamförsörjartillägget storleken på utkomststödet. Dagens utkomstskyddssystem leder till att kommunen tar det som staten ger. Utredningar visar att hushåll med en ensamförsörjande förälder mer än andra barnfamiljer är beroende av utkomststöd för sitt uppehälle. För att ensamförsörjarhushållen, där situationen är speciellt utmanande, ska ha en nytta av en höjning av ensamförsörjartillägget måste kopplingen till utkomststödet slopas.

Eftersom ändringen i lagen om utkomststöd medför tilläggsutgifter för kommunerna i form av en förhöjning av kostnaderna för utbetalda utkomststöd bör kommunerna kompenseras genom en motsvarande höjning av statsandelarna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet. Vi vill göra denna förändring för att stöda en av de grupper som har det allra svårast i vårt samhälle, nämligen ensamförsörjarna.

Kombinerat med det förhöjda barnbidraget för ensamförsörjare stärker dessa två åtgärder ensamförsörjarnas ställning sammanräknat med 24,5 miljoner euro.

33.10.57. Grundläggande utkomststöd

REGERINGENS BUDGET 820 900 000

VÅR SKUGGBUDGET 834 700 000

TILLÄGGSSATSNING 13 800 000 EURO

GÖR DEN INKOMSTRELATERADE DAGPENNINGEN MER SPORRANDE

Vår arbetsmarknad har under ett par decennier lidit av en obalans mellan utbud och efterfrågan. Vi har bollat våra långtidsarbetslösa mellan olika myndigheter, istället för att införa konkreta sysselsättningsåtgärder. Utmaningen har legat i att hitta ett läge där arbetssökande och arbetsgivare finner varandra mer effektivt. Aktiva insatser från arbetsförmedlingen bör göras i början av arbetslöshetsperioderna eller direkt vid permitteringar. Det är också viktigt att uppmuntra, också från statligt håll, till egen aktivitet genom att höja den inkomstbundna dagpenningen en aning och samtidigt förkorta utbetalningsperioden. Danmark har goda erfarenheter av en dylik modell.

Undersökningar från Finland visar också att största delen av dem som får ett nytt jobb, får det genast i början eller i slutet av dagpenningperi-

oden. Vi tror att en förändrad modell enligt danskt mönster leder till att flera snabbare återvänder till arbetslivet.

33.20.50. Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning

REGERINGENS BUDGET 1 010 000 000

VÅR SKUGGBUDGET 970 000 000

INBESPARING 40 000 000

REHABILITERING FÖR BÄTTRE ARBETSHÄLSA

Regeringen vill öka konkurrenskraften genom att minska kostnaderna på arbetsmarknaden. Samtidigt vill man förlänga arbetskarriärerna i början, mitten och slutet. Regeringen vill helt enkelt att finländarna ska jobba lite mera och längre.

Ifall dessa målsättningar ska uppnås är det av största vikt att vi även satsar på arbetshälsan. Professor Guy Ahonen har i en rapport konstaterat att samhället förlorar upp till 25 miljarder euro per år på grund av sjukpensioner, sjukfrånvaro, sjuknärvaro och arbetsolycksfall. Genom att satsa på välmående i arbetslivet och rehabilitering kan samhället spara miljarder samtidigt som individens livskvalitet höjs.

Att spara på rehabiliteringen får lätt dyra konsekvenser, sparplanerna riskerar också leda till uppsägning av personal vid de olika rehabiliteringsenheterna. Regeringen bör se till att de språkliga rättigheterna i rehabiliteringen tryggas också i framtiden.

33.30.60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen

REGERINGENS BUDGET 2 119 700 000

VÅR SKUGGBUDGET 2 129 700 000

KOSTNAD: 10 000 000 EURO

HÖJD GARANTIPENSION

Pensionärerna med låga inkomster drabbas svårast av regeringens indexnedfrysning av samtliga sociala förmåner. Också vård- och läkemedelskostnader stiger nästa år.

Garantipensionen garanterar för tillfället en minimipension på 760,26 euro i månaden för personer bosatta i Finland. De pensionärer som lever på garantipension hör till de mest utsatta i vårt samhälle. Regeringen reserverar 18 miljoner euro för en höjning av garantipensionen, vilket betyder cirka 15 euro till i månaden. Svenska riksdagsgruppen anser att denna höjning inte räcker. Vi vill höja beloppet för garantipensionen ytterligare med 10

euro i månaden – totalt stiger garantipensionen nästa år då med 25 euro per månad. Vi föreslår därför 12 miljoner euro till på detta moment.

33.40.60 Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar

REGERINGENS BUDGET 3 580 500 000

VÅR SKUGGBUDGET 3 657 500 000

TILLÄGGSSATSNING 12 000 000 EURO

FOLKPENSIONEN BEFRIAS FRÅN INDEXFRYSNING

Som särskild åtgärd som riktar sig till personer som inte berörs av garantipensionshöjningen, men som ändå lever på ytterst små pensionsinkomster, föreslår vi en höjning av folkpensionen. Höjningen motsvarar den uteblivna indexhöjningen på 0,9 procent.

I praktiken betyder detta att folkpensionen undantas den indexfrysning som regeringen bestämt att ska gälla inkomstöverföringar och sociala förmåner 2018.

33.40.60 Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar

REGERINGENS BUDGET 3 580 500 000

VÅR SKUGGBUDGET 3 657 500 000

TILLÄGGSSATSNING 65 000 000

REHABILITERING FÖR ALLA KRIGSVETERANER

Krigsveteranerna har försvarat vårt lands självständighet. Krigsveteranernas antal är idag omkring 17 000 och medelåldern bland dem är 91 år. Till följd av att de kvarlevande veteranerna har blivit färre har också anslaget för rehabiliteringsåtgärderna blivit mindre. Enligt veteranorganisationerna riskerar dock rehabiliteringsanslagen sjunka till en alltför låg nivå.

Med beaktande av att antalet veteraner minskar och deras ålder ökar föreslår vi att alla gränser för invaliditetsgraden slopas då stödet utbetalas.

Hundra år som självständig nation förpliktar. Därför bör Finland satsa på rehabilitering av våra frontveteraner.

33.50.56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner

REGERINGENS BUDGET 32 688 000

VÅR SKUGGBUDGET 42 688 000

TILLÄGGSSATSNING 10 000 000 EURO

18 NYA SKYDDSCHEM

Våld mot kvinnor är ett samhälleligt problem som har sociala, hälsomässiga och ekonomiska konsekvenser för både individen och samhället. Finland har ratificerat Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, den så kallade Istanbulkonventionen. Syftet med konventionen är att förebygga och förhindra våld mot kvinnor, att skydda offer för våld samt att ställa våldsförövare till svars för sina gärningar. Konventionen blev för Finlands del bindande den 1 augusti 2015 och förbinder parterna till bekämpande och förebyggande arbete för våld mot kvinnor och våld i hemmet.

Våldet mot kvinnor anses vara en av de allvarligaste kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Finland. Uppfyllandet av konventionens huvudmål förutsätter omfattande, övergripande och samordnade tväradministrativa handlingsprogram. Ett av målen med konventionen är att garantera skyddshemsplatser för offer och en nationell, avgiftsfri dygnet runt-telefon-tjänst för våldsoffer. Enligt konventionen borde det finnas en skyddshemsplats per 10 000 invånare. I dag finns det 19 producenter av skyddshemstjänster i Finland med sammanlagt 120 platser, när det enligt rekommendationen borde finnas 500. Under förra året räknade man att 300 personer blev utanför skyddshemsverksamheten. Då barnen räknas med blev 450 personer utan plats på skyddshemmen.

Eftersom Finland har förbundit sig till Istanbulkonventionen krävs det att fler skyddshem och skyddshemsplatser grundas. Vi föreslår därför en tilläggsfinansiering på 11 miljoner euro för skyddshemsverksamheten. Det skulle innebära 18 nya skyddshem.

33.60.52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet

REGERINGENS BUDGET 17 550 000

VÅR SKUGGBUDGET 28 550 000

TILLÄGGSSATSNING 11 000 000 EURO

“Vi anser att klimatförändringen och den hotande globala färskvattenbristen hör till vår tids största utmaningar”

HUVUDTITEL 35

MILJÖMINISTERIET

Vi anser att klimatförändringen och den hotande globala färskvattenbristen hör till vår tids största utmaningar. Vår långsiktiga målsättning är ett koldioxidneutralt Finland där förbränning av fossila bränslen inte behövs. Vi behöver en ambitiös, långsiktig och förutsägbär klimatpolitik som kombineras med ekonomisk framgång och ökad mänsklig välfärd. Det förutsätter nationella, regionala och globala åtgärder. Miljön känner inga gränser och därför spelar EU en viktig roll i klimatpolitiken, liksom behovet av globala system reglerade i ett heltäckande fungerande internationellt klimatavtal. Mer satsningar på förnybar energi behövs också eftersom största delen av Finlands växthusgasutsläpp kommer från produktion och förbrukning av energi, inklusive energiförbrukningen i trafiken.

Samarbetet mellan Östersjöländerna är avgörande för en bättre framtid för Östersjön. För Östersjöns säkerhet är det viktigt att det finns tillräcklig kapacitet för oljebekämpning eftersom

oljefartygstrafiken i Östersjön har ökat. Utökat samarbete behövs också kring Arktisområdet. När isen inte längre skyddar de sköra områdena och naturen så måste vi göra det. Biodiversitet och miljöns välmående påverkar våra framtida verksamhetsförutsättningar.

EU:s nya avfallsdirektiv kommer enligt EU-kommissionens bedömning att skapa mer än 170 000 direkta arbetstillfällen inom EU fram till 2035. De här arbetsplatserna uppstår främst inom materialåtervinningsindustrin. Avfallshandling och produktutveckling är av stor vikt som grundpelare i den cirkulära ekonomin.

Svenska riksdagsgruppen understryker den cirkulära ekonomins betydelse i framtiden. Målsättningen är att minska mängden avfall. Väsentligt är också hur vi hanterar de sidoströmmar som uppstår i produktutvecklingen och i produktternas eller avfallets livskedja. Det finns även en stor ekonomisk potential i den cirkulära ekonomin. Enligt en utredning som har gjorts av Sitra innebär den cirkulära ekonomin en ekonomisk potential för Finland på 1,5–2,5 miljarder euro fram till 2030.

Laskelmia RKP:n vaihtoehtobudjetin reformien vaikutuksista

Kysymys

Mikä on alla mainittujen muutosten vaikutus tulonjakoon suhteessa vuoden 2018 talousarvioesitykseen:

- 1) Korotetaan kaikkia arvonlisäverokantoja (10/14/24 %) puolella prosenttiyksiköllä.
- 2) Opintorahan palauttaminen vuoden 2016 tasolle (korkeakouluopiskelijoiden opintorahojen leikkauksen peruminen)
- 3) Kansaneläkkeen tasokorotus vuoden 2018 indeksikorotusta vastaavalla määrällä
- 4) Takuueläkkeen korotus 10 euroa kuukaudessa
- 5) Toimeentulotuen ja lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen yhteyden poisto (yksinhuoltajakorotusta ei huomioitaisi toimeentulotuen määrää laskettaessa)
- 6) Lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen korotus 11 euroa kuukaudessa
- 7) Kevennetään ansiotulojen verotusta sen verran, että arvonlisäverokantojen nostaminen kattaa ansiotuloverojen kevennyksen lisäksi myös edellä mainitun kansaneläkkeen tasokorotuksen. Ansiotulojen veronkevennys kohdistetaan pääosin skaalaamalla vuoden 2018 talousarvioesityksen veroperustemuutoksia lineaarisesti ylöspäin. Kansaneläkkeen tasokorotus rahoitetaan työtulovähennyksen enimmäismäärän korotusta pienentämällä. Lisäksi perusvähennystä korotetaan skaalauskerrointa hieman enemmän.

1. Laskentamenetelmät

1.1 Ansiotuloverotus ja tulonsiirrot

Sosiaaliturvaan ja henkilöverotukseen kohdistuvien muutosten tulonjakovaikutukset on arvioitu staattisella mikrosimulointimallilla:

<u>Käytettävä malli:</u>	SISU-mikrosimulointimalli
<u>Käytettävä aineisto:</u>	800 000 henkilön rekisteriaineisto
<u>Aineistovuosi:</u>	2015 (ajantasaistettu VM:n syksyn ennusteella v. 2018 tasoon)
<u>Lainsäädäntövuosi:</u>	2018 (talousarvioesityksen mukaisesti)

Laskelmissa tarkastellaan edellä mainittujen reformien vaikutusta verrattuna vuoden 2018 talousarvioesityksen mukaiseen tilanteeseen. RKP:n kaikki reformit on tehty vuoden 2018 talousarvioesityksen muutosten lisäksi. Laskelmissa on käytetty vuoden 2017 kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja. Arviot kuvaavat vuositason vaikutuksia.

RKP:n ansiotuloveroreformi on kalibroitu toimeksiannon mukaisesti skaalaamalla hallituksen veroperustemuutoksia lineaarisesti ylöspäin, kunnes on saavutettu suurin piirtein arvonlisäverokantojen korotusta vastaava verotulojen väheneminen. Tämän jälkeen työtulovähennyksen enimmäismäärää on laskettu, kunnes verotulot kasvavat kansaneläkkeen tasokorotuksen kustannusta vastaavasti. Myös kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää on samalla kasvatettu hieman skaalauskerrointa enemmän.

Kokonaisuudessaan arvonlisäverokantojen nostamisen, ansiotuloveroperusteiden muutosten sekä kansaneläkkeen tasokorotuksen yhteisvaikutus on staattisesti laskettuna lähes kustannusneutraali (julkinen talous +2 milj. euroa).

Veroperusteiden skaalauksesta johtuen veronkevennykset kohdistuvat luonnollisesti hieman korkeammille tulotasoille kuin hallituksen esityksessä. Solidaarisuusveron alarajan alennuksen jatkamista eikä yleisradioveron rakenteellista muutosta ei ole muutettu hallituksen esitykseen verrattuna. Tarkat ansiotuloverotuksen parametrimuutokset on esitetty liitteessä 1.

Kansaneläkkeen tasokorotus koskee vain kansaneläkkeen euromääriä (laissa määritelty yksin asuvan sekä puolisoiden täyden kansaneläkkeen määrä). Tasokorotus on tehty VM:n syksyn ennusteen mukaisesti, jonka perusteella KEL-indeksin pisteluku olisi ilman jäädytystä ollut ensi vuonna 1632 (korotus n. 0,9 %).

1.2 Arvonlisäverotus

Fiskaaliset vaikutukset

Laskelmissa on hyödynnetty valtiovarainministeriön arvioita siitä, kuinka paljon arvonlisäverotulot muuttuisivat staattisesti arvioiden (olettaen että kulutus ei muutu), jos eri arvonlisäverokantoja korotettaisiin yhdellä prosenttiyksiköllä. Luvut ovat vuoden 2018 tasossa.

Tulonjakovaikutusten laskeminen

Arvonlisäveromuutosten vaikutuksia eri tulokymmenysten ostovoimaan on arvioitu tuoreimman kulutustutkimuksen (2012) avulla. Arvonlisäveron muutosten vaikutuksia kotitalouksien ostovoimaan arvioitaessa on oletettu, että arvonlisäveron muutokset siirtyvät täysimääräisinä kuluttajahintoihin ja että hintamuutokset eivät vaikuta kotitalouksien käyttäytymiseen. Arvonlisäverotuksen muutosten vaikutuksia kotitalouksien ostovoimaan arvioidaan vähentämällä kotitalouden käytettävissä olevista tuloista arvonlisäverojen muutos. Siten arvonlisäveron korotus heikentää kotitalouden ostovoimaa.

Arvonlisäverotuksen kiristäminen nostaa kuluttajahintoja ja normaalisti tällä olisi vaikutusta myös indeksiin sidottuihin sosiaalietuuksiin. Arvonlisäverotuksen kiristäminen korottaisi siten indeksisidonnaisia etuuksia, joka kompensoi osittain ostovoiman heikentymistä niillä kotitalouksilla, jotka saavat indeksisidonnaisia etuuksia. Koska hallitus on päättänyt jäädyttää indeksit vuosille 2017-2019 eikä RKP:n vaihtoehdossa muuteta kyseistä päätöstä, tätä vaikutusta ei ole näissä laskelmissa huomioitu.

[Hallituksen esityksessä 89/2012](#) arvioitiin, että arvonlisäverokantojen 1 prosenttiyksikön korotus nostaisi kuluttajahintaindeksiä 0,62 prosenttiyksikköä.

2. Esimerkkilaskelmia tuloverotukseen tehtävien muutosten vaikutuksesta

Esimerkkilaskelmat kuvaavat ansiotuloveroreformien vaikutusta verojen jälkeisiin nettotuloihin ja veroasteisiin tulolajeittain. Laskelmat kuvaavat muutosta talousarvioesityksen mukaiseen tilanteeseen. Laskelmissa bruttotulotasot ovat kiinteitä (ansiotason nousua 2017-2018 ei huomioida) eikä inflaation vaikutusta ostovoimaan huomioida (ALV-kantojen korotukset). Sosiaaliturvamuutoksia ei huomioida bruttotuloissa, mutta eläketulon verotuksessa on huomioitu kansaneläkkeen tasokorotuksen vaikutus eläketulovähennyksiin.

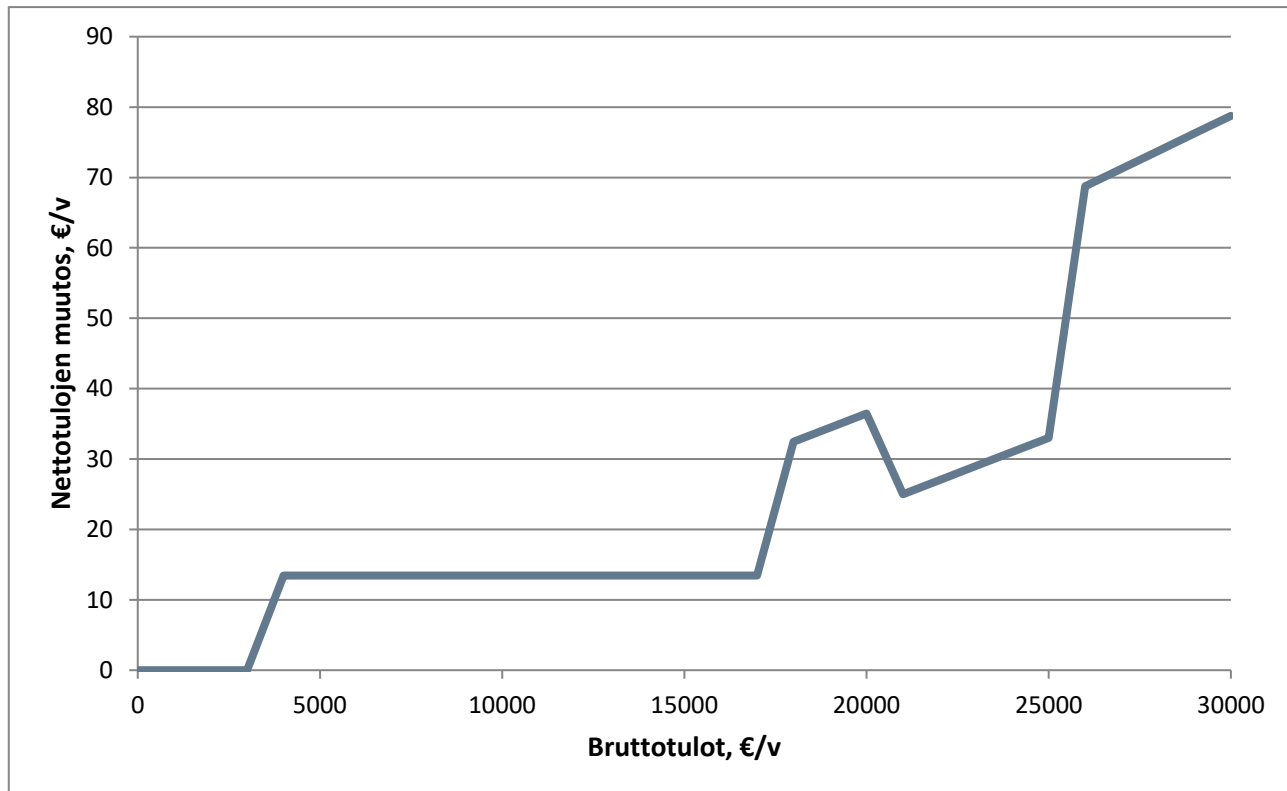
Esimerkkilaskelmien tarkoitus on kuvata vain ansiotuloverotuksen muutoksia muista reformeista erillään eikä kaikkien reformien yhteisvaikutusta eri väestöryhmien / kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen ostovoimaan¹.

Esimerkkilaskelmien muut oletukset:

- Laskelmissa on käytetty vuoden 2017 keskimääräistä kirkollis- ja kunnallisveroastetta
- Verovähennyksistä on huomioitu ainoastaan ns. viran puolesta tehtävät vähennykset
- Palkansaaja on alle 53-vuotias

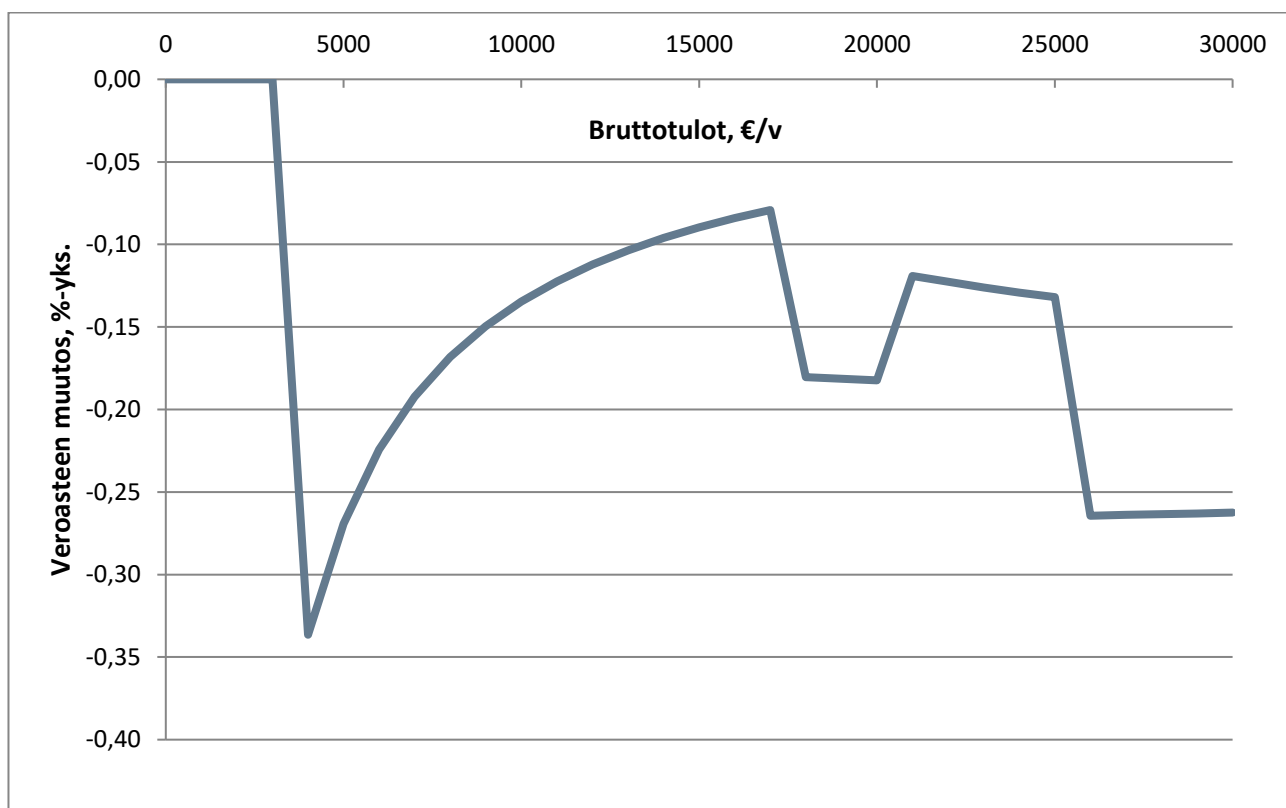
Päivärahatulon saaja

Kuvio 1: Reformien vaikutus nettotuloihin (€/v) eri tulotasoilla, päivärahatulo

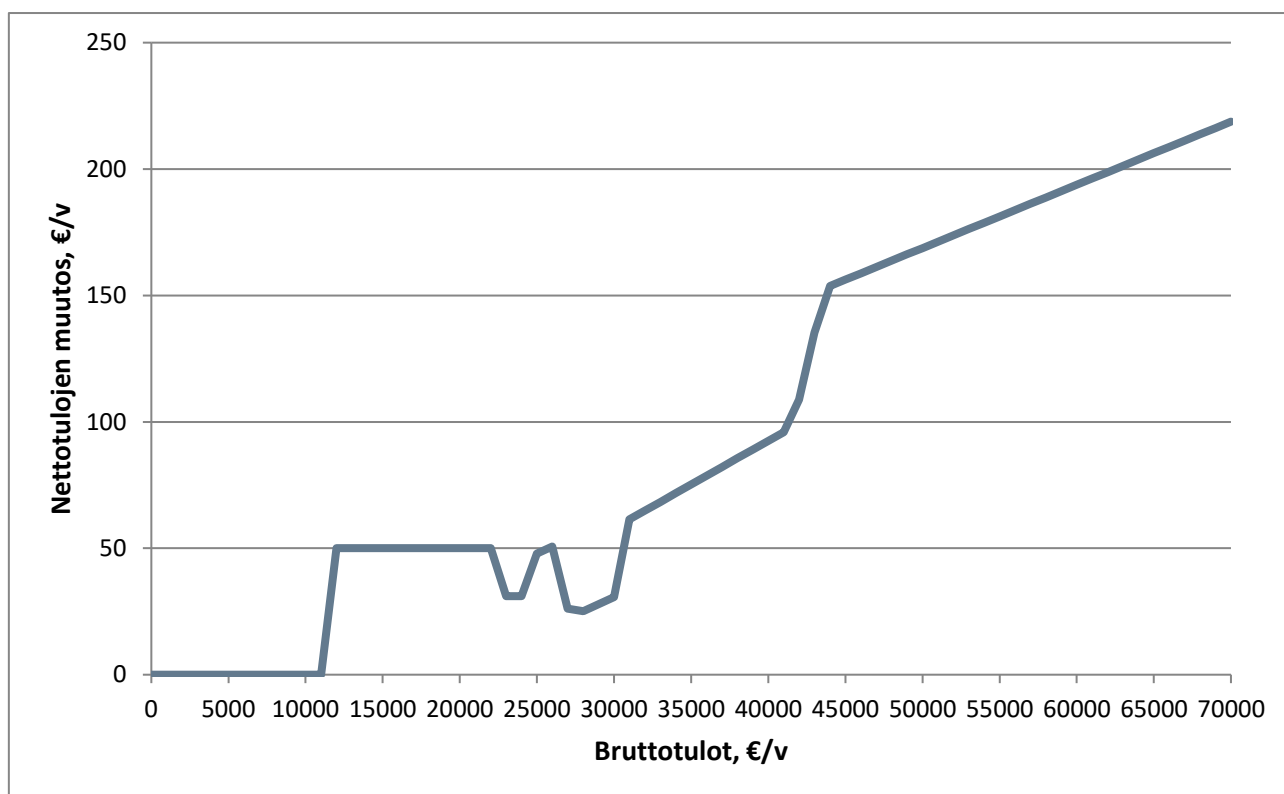
¹ Sosiaaliturvareformien ja arvonlisäverokantojen korotuksen vaikutukset voitaisiin huomioida ostovoimalaskelmana suhteessa talousarvioesitykseen, mutta ongelmaksi tulee eri väestöryhmien kulutuskorien väliset inflaatioerot. Arvonlisäverojen korotuksen vaikutus kuluttajahintoihin voidaan arvioida keskimääräisesti, mutta sen soveltaminen esimerkkilaskelmiin tulolajeittain/-tasoittain/väestöryhmittäin on edellä mainitun vuoksi ongelmallista, jonka vuoksi kyseistä laskelmaa ei ole tehty.

Kuvio 2: Reformien vaikutus veroasteeseen (%-yks.) eri tulotasoilla, päivärahatulo

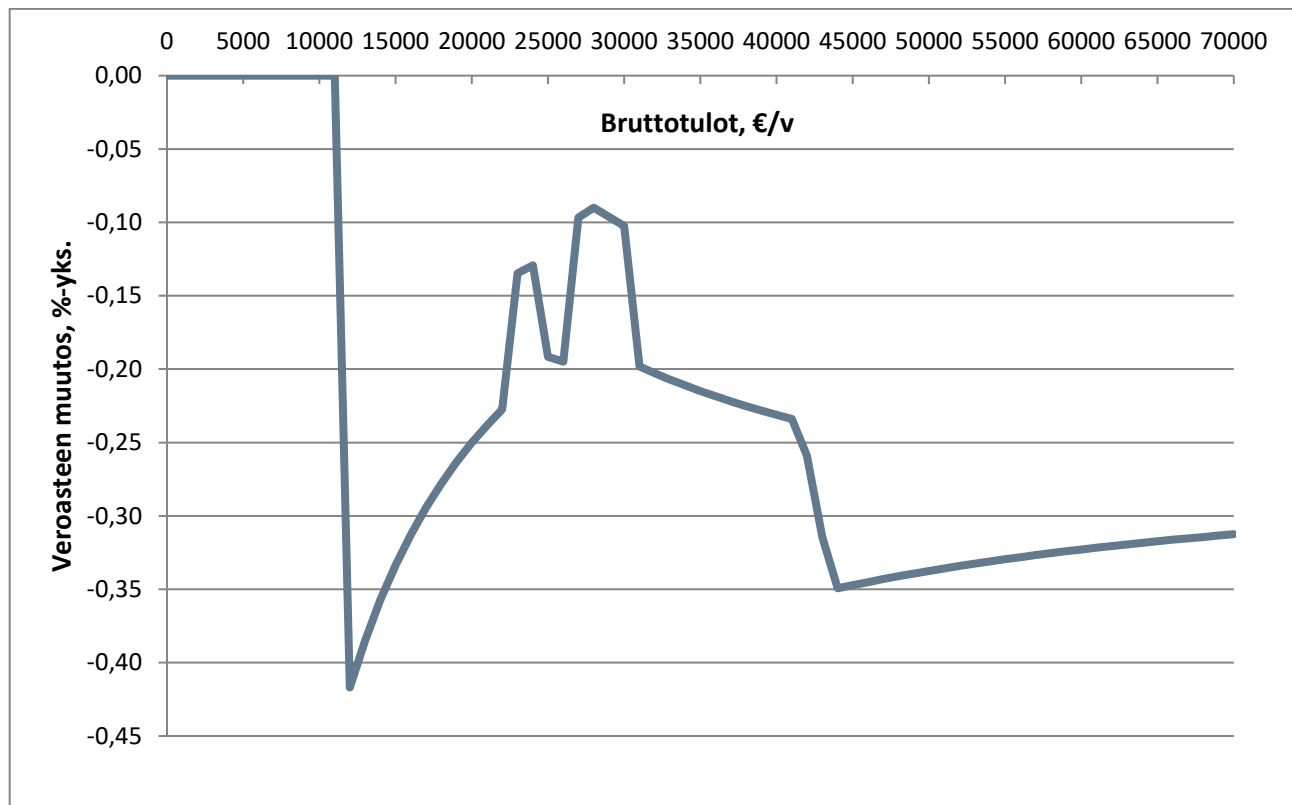

Eläketulon saaja

Kuvio 3: Reformien vaikutus nettotuloihin (€/v) eri tulotasoilla, eläketulo

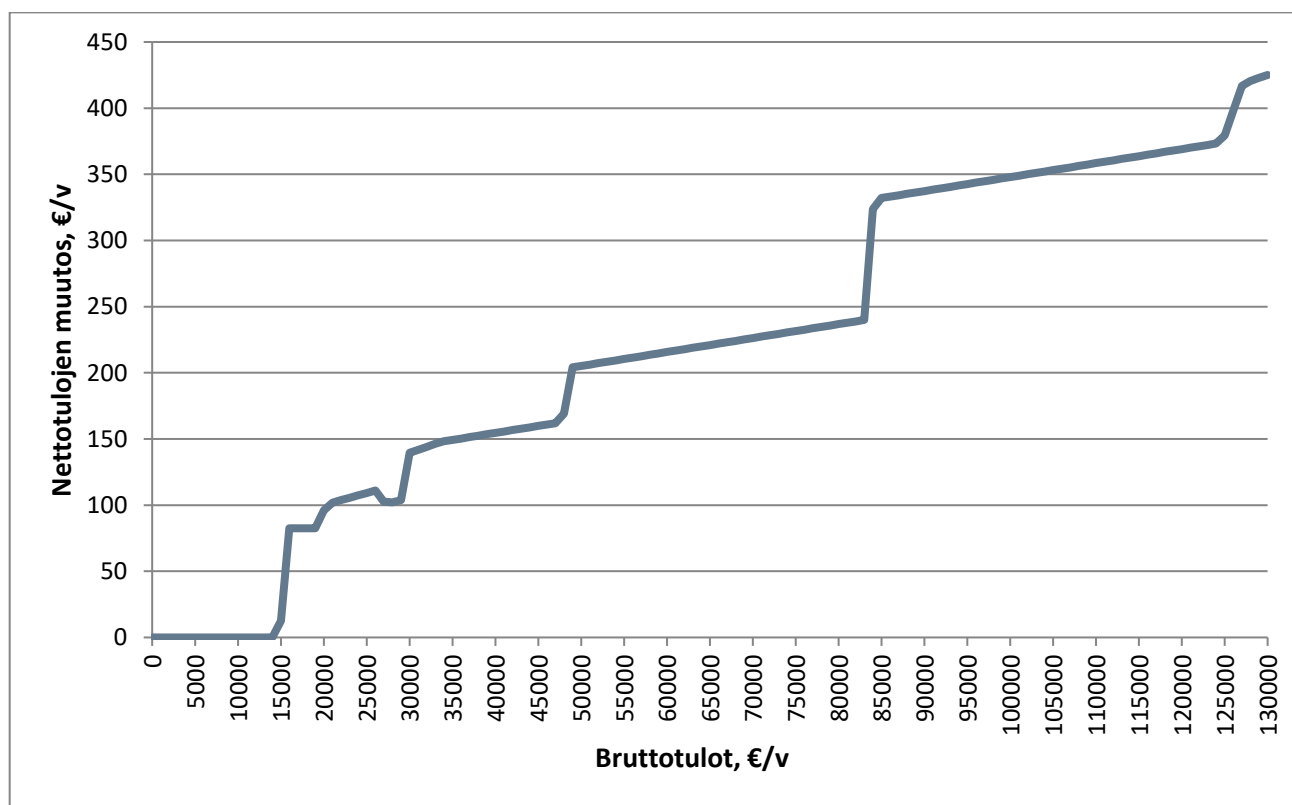

Kuvio 4: Reformien vaikutus veroasteeseen (%-yks.) eri tulotasoilla, eläketulo

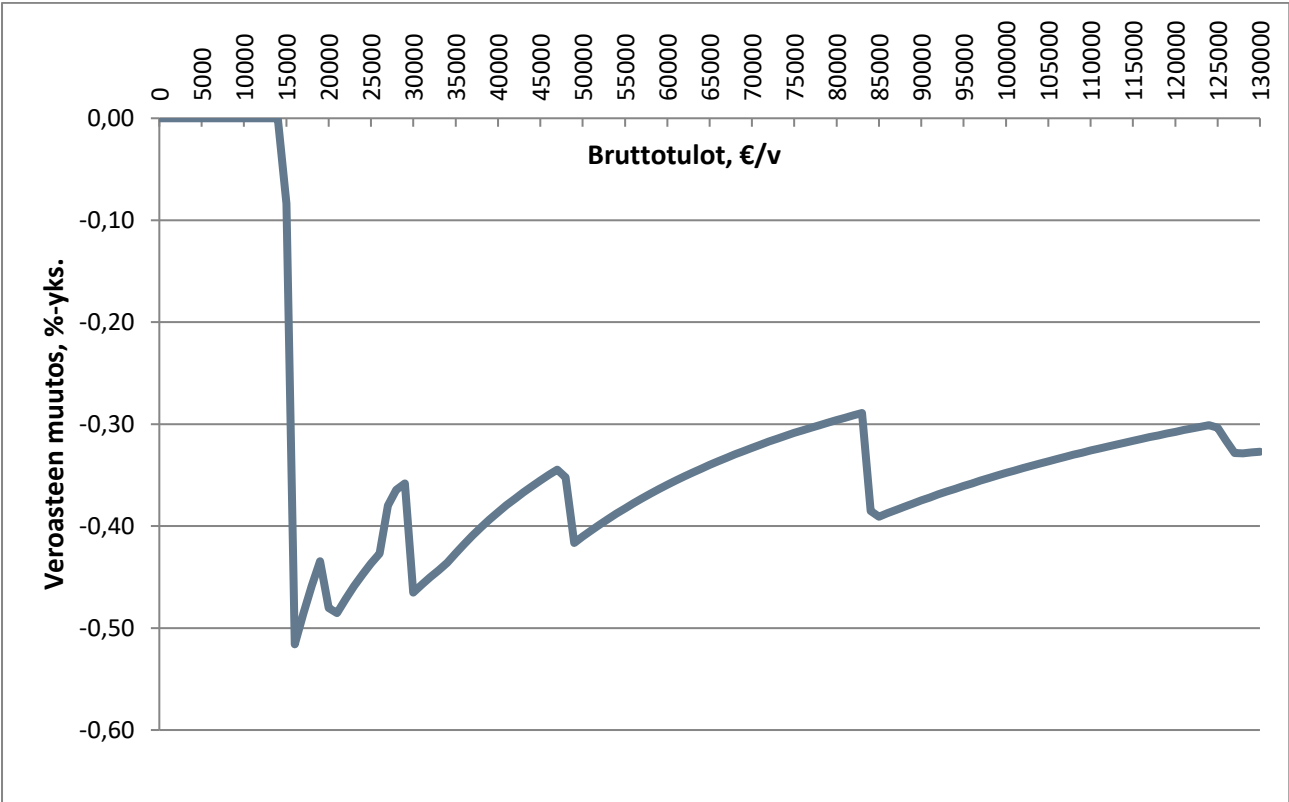

Palkkatulon saaja

Kuvio 5: Reformien vaikutus nettotuloihin (€/v) eri tulotasoilla, palkkatulo

Kuvio 6: Reformien vaikutus veroasteeseen (%-yks.) eri tulotasoilla, palkkatulo

3. Fiskaaliset vaikutukset

Taulukko 1: ALV-kantojen nostamisen vaikutus verotuloihin (milj. €)

Verokanta (2018)	Veromuutos (+1 %-yks)	Veromuutos (+0,5 %-yks)
10 %	80	40
14 %	180	90
24 %	608	304
Yhteensä	868	434

Taulukko 2: Muiden reformien vaikutus julkiseen talouteen (milj. €)

Opintorahan korotus	-63
Takuueläkkeen korotus 10€/kk	-12
Toimeentulotuen ja lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen yhteyden poisto	-27
Lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen korotus 11 €/kk	-16
Kansaneläkkeen tasokorotus (n. +0,9 %)	-65
Ansiotuloverotuksen muutokset	-367
Yhteisvaikutus*	-556

* Pyörityksistä ja reformien yhteisvaikutuksista johtuen osatekijät eivät summaudu yhteensä-lukuun.

Taulukon 2 vaikutukset on laskettu SISU-mikrosimulointimallilla. Malli yliarvioi sekä takuueläkkeen korotuksen että toimeentulotuen ja lapsilisän yhteyden poistamisen kustannusta lähinnä tukien alikäytöstä johtuen.

THL:n vuoden 2015 toimeentulotukitilaston mukaan toimeentulotukea saaneissa yksinhuoltajaperheissä oli lapsia yhteensä n. 50 000 (vähintään viisilapsisissa perheissä on oletettu tässä laskelmassa olevan tasan viisi lasta). Tilaston mukaan yksinhuoltajaperheet saivat keskimäärin 6,2 kuukautta perustoimeentulotukea vuodessa. Tilastolukujen perusteella voidaan arvioida, että jos lapsilisän yksinhuoltajakorotusta ei huomioitaisi toimeentulotuen määrään vaikuttavana tulona, toimeentulotukimenot kasvaisivat karkeasti arvioiden n. 17 miljoonalla eurolla vuodessa²: $50\,000 \times 53,3\text{€} \times 6,2\text{kk} = 17\text{ milj. euroa}$.

Malli yliarvioi takuueläkkeen saajien lukumäärää vuoden 2015 tasolla n. 19 prosentilla. 10 euron tasokorotuksessa vaikutus on karkeasti arvioiden n. 2 miljoonaa euroa.

Tulonjakovaikutukset on laskettu SISU-mallin tuottamien tulosten mukaisina. Toimeentulotuki ja takuueläke keskittyvät vahvasti kahteen ensimmäiseen tulodesiiliin, jonka vuoksi kuviot hieman yliarvioivat näiden tuloryhmien muutosta.

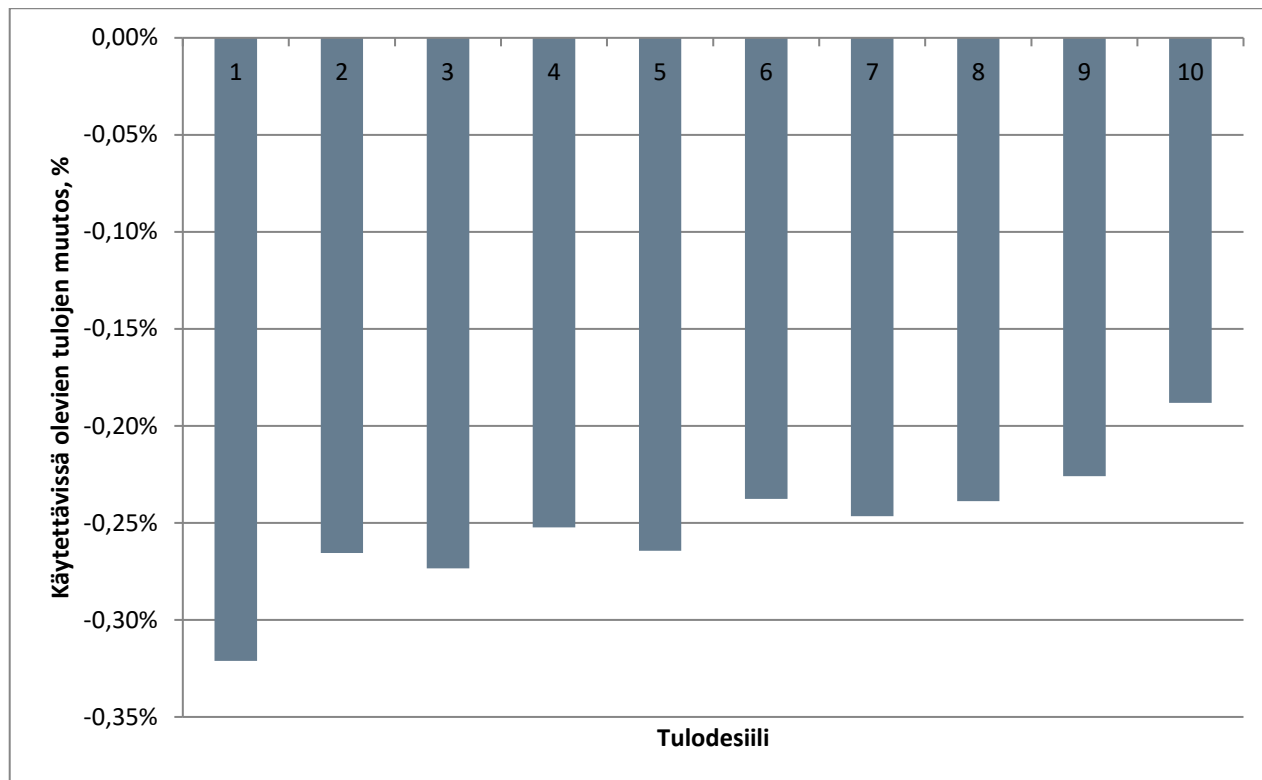
² Tilastossa lapsiksi luokitellaan alle 18-vuotiaat, jonka vuoksi kaikki toimeentulotukea saavien yksinhuoltajien lapset eivät ole oikeutettuja lapsilisään. Tältä osin tämäkin laskelma todennäköisesti hieman yliarvioi toimeentulotukimenojen kasvua. Toisaalta laskelma ei ota huomioon sitä, että reformin myötä toimeentulotuen piiriin tulee jonkin verran uusia yksinhuoltajaperheitä (jotka eivät nyt näy tilastoissa), joka puolestaan kasvattaa toimeentulotukimenoja.

4. Tulonjakovaikutukset

4.1 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverokantojen korotuksen (+0,5 %-yks.) vaikutus Gini-kertoimeen: **+0,02 %-yks.**

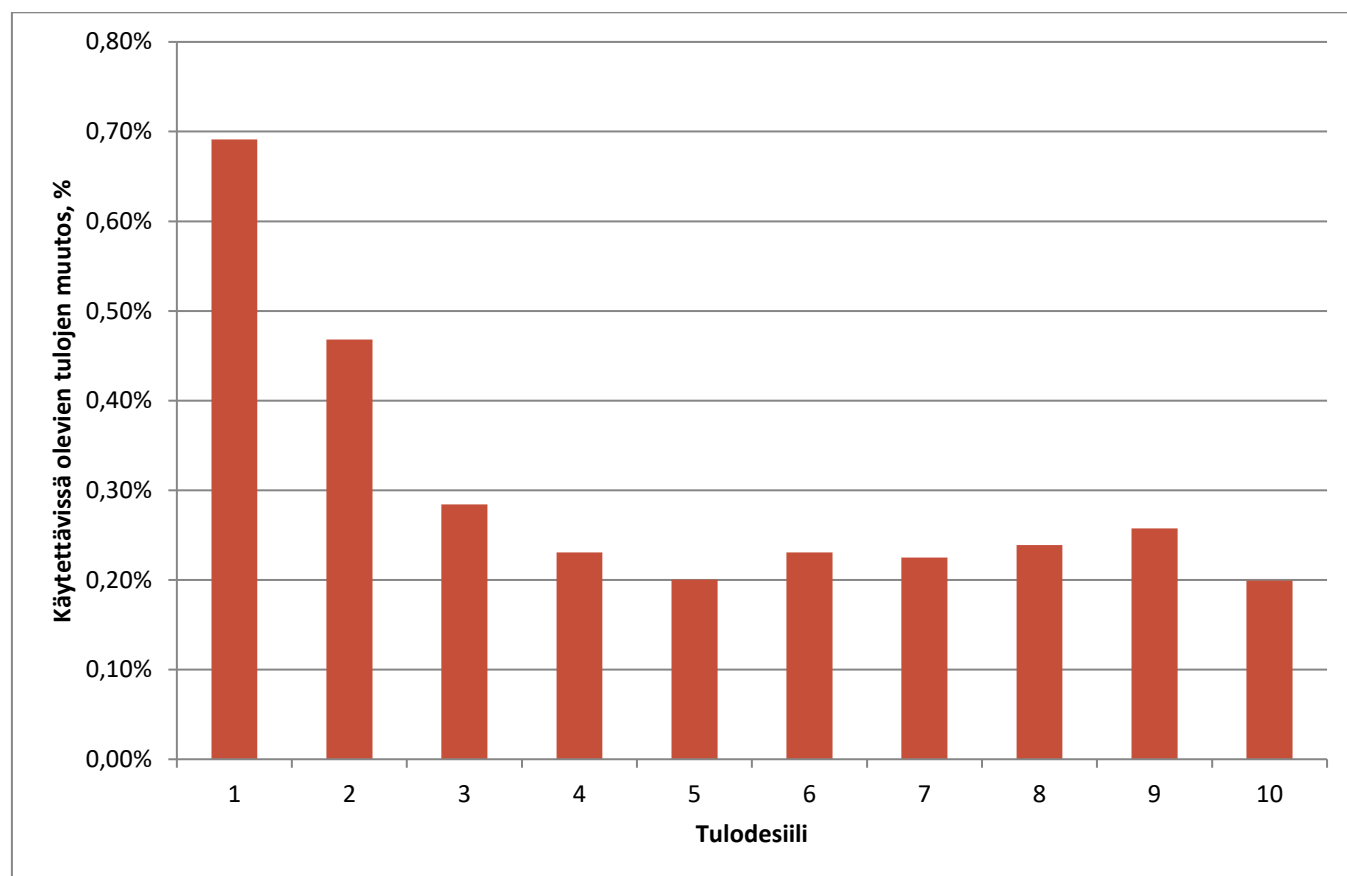
Kuvio 7: Arvonlisäveroreformin vaikutus eri tulokymmenysten ostovoimaan (%)

4.2 Reformien yhteisvaikutus

Muiden kuin arvonlisäveroreformin vaikutus Gini-kertoimeen: **-0,06 %-yks.**

Kuvio 8: Reformien yhteisvaikutus eri tulokymmenysten käytettävissä oleviin tuloihin arvonlisäverokantojen korotusten ostovoimaa heikentävä vaikutus huomioiden, %

Liite: Ansiotuloveroreformeja koskevat veroperusteiden muutokset

	2017	2018 pysyvä LS	2018 TAE	RKP
Valtion tuloveroasteikko				
1. tuloraja	16 900	16 900	17 200	17 500
2. tuloraja	25 300	25 300	25 700	26 000
3. tuloraja	41 200	41 200	42 400	43 400
4. tuloraja	73 100	73 100	74 200	75 100
5. tuloraja	.	90 000	.	.
1. marg.vero-%	6,25	6,25	6,00	5,80
2. marg.vero-%	17,50	17,50	17,25	17,00
3. marg.vero-%	21,50	21,50	21,25	21,00
4. marg.vero-%	31,50	29,50	31,25	31,00
5. marg.vero-%	.	31,50	.	.
Vero 1. rajalla	8,00	8,00	8,00	8,00
Vero 2. rajalla	533,00	533,00	518,00	501,00
Vero 3. rajalla	3315,50	3315,50	3398,75	3459,00
Vero 4. rajalla	10174,00	10174,00	10156,25	10116,00
Vero 5. rajalla	.	15 159,50	.	.
Perusvähennys				
Enimmäismäärä	3 060	3 060	3 100	3 150
Vähennemisprosentti	18	18	18	18
Työtulovähennys				
Enimmäismäärä	1 420	1 420	1 540	1 610
Tulojen alaraja	2 500	2 500	2 500	2 500
Kasvuprosentti	12	12	12	12
Tulojen yläraja	33 000	33 000	33 000	33 000
Vähennemisprosentti	1,51	1,51	1,65	1,77
Yle-vero				
Yleisradiovero, %	0,68	0,68	2,5	2,5
Yleisradiovero, minimi	70	70	.	.
Yleisradiovero, maksimi	143	143	163	163
- veron alkamisen tuloraja	.	.	14 000	14 000

*Ett bättre
alternativ*